Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1558 — SIX PAGES — NGÀY THỨ NĂM 11 OCTOBRE 1923 — NGÀY 2 MÙNG THÁNG CHÍN ANNAM NĂM QUÍ-HỢI — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE : 203
Adresse Télégraphique :
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	Năm/An	Sáu tháng/Six mois
Bắt cước.....	12$00	7$00
Đàn thường...	6$50	3$50
Đàn thường...	8$50	4$50

HẠN LỆ MỖI SỐ... 0$08

Báo bảo thiệt từ ngày mùng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày châu-nhựt

DÉPÔT LÉGAL « INDOCHINE » N° 187

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 120-122-127 (1er étage)
A Cholon: aux Bureaux du Trung-Hòa Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Maysonne & Cie, rue Vivienne.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tous chèques ou mandats-poste doivent être au nom de M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tribune Speciale Tân-Văn, sous peine de voir ces chèques ou mandats-poste adressés au nom de M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chef de service.

ĐIỀN-CHỦ NAM-KỲ

***Hãy nhóng lấy giá lúa, chớ vội bán.*— Nhựt-bổn bị thiên tai, Hướn]-căng bị bão, Bắc-kỳ, Châu-đốc bị lụt, các xứ thất mùa.— Năm nay, có bán lúa phải để dành bằng hai mà phòng và giúp xóm láng-giềng.**

CÁCH THANH LỢI BẤT LƯƠNG

Người Annam ta trước kia còn mê muội theo lối ai-hoạn mà khinh rẻ cái lối công-nghệ là nghề đê-tiện, cho nên ít ai lưu tâm đến. Lâu rồi nhờ nhiễm chút học-thức của người Langsa, dòm thấy khách ngoại-bang, nhứt là kiều-cư, tôn thân cần cái bằng giọt mồ-hôi của người mình mà kinh-doanh sự-nghiệp, khắp cả Lục-châu, chừng mới tỉnh giấc mê, nóng lòng sốt mặt ; vì thấy học trắng trong tủ thông ra rồn-rảng về sông ngô, nên càng nhan rập lên, kéo là cờ tranh thương, để chỉ đồ khách-trú, quyết phận thắng phụ với bọn họ mà giành mối thương lợi về mình. Nhưng mà người mình chẳng đã thế lực, phải đành nhường cái phần thắng cho họ. Tuy là làm chẳng lợi-hoà cũng có ý mừng: Mừng là mừng-tỏ đây đồng-bào ta, đã có chí-khuynh-hướng về công-thương kỷ-nghệ.

Ta từ khi thất bại, thì ai ai cũng ngỡ như ngọn lửa vừa phất ngọn mà vọc tắt. Nào đè ngọn lửa tay vẫn tắt mà đồng thang hãy còn đang ngán hoài.

Nếu để mắt mà xem coi, thì mới thấy rõ rằng ta nhịu thua họ là tại biết : « Dục tốc bất thành đạt ». Nên từ khi cái phong-trào đề chỉ dỗ đội kia vừa tàng, thì đồng-bào ta kẻ có nhiệt tâm với quê-hương đều xuất bạc dựng hiệu buôn nầy, hiệu buôn nọ, hầu cụ bị tinh-túc thương khí thương-liệu đặng quyết càng họ hơn thua một phen nữa.

Ấy là lẽ cố-nhiên của mỗi người có dạ yêu xứ-sở.

Hiện kim đây mỗi tỉnh đều đã đều cũng có người Annam ta xướng lập nào tiệm tạp hóa, tiệm bánh-nước. Vẫn biết chưa phải là nhiều, chớ cũng là cái bước đầu của ta về mặt thương trường.

Ngoài việc buôn-bán thì Annam ta còn sắm xe-hơi để thông thương trên bộ. Xe-hơi đem hành-khách thì phần nhiều đều của Annam ta nên có tranh thì tranh với Annam chớ không phải tranh với khách-trú.

Còn đường thủy thì ta mới có một chiếc tàu « *Phannuôi* » đi từ Saigon-Namvang, tuy vậy là hãng tàu «Lục-tỉnh » thì ta cũng chẳng nên gọi là tranh với khách-trú.

Mới đây Annam ta sắm thêm một chiếc tàu hiệu « *Kim Thành* » để chạy Vinhlong-Chợlách-Mỹtho nữa mai đi chiều về. Nói cho phải tôi cũng như ai, là người máu mủ Annam nên hễ Annam thêm một món mừng một món. Nhưng mà sự mừng chưa đã no, mà phải đỗ giấc, phải tức. Vậy tôi giải bày cái nỗi giận cần tôi cho độc-giả công nghị coi có nên giận nên tức cùng chăng ?

Số là cái đường từ Vinhlong-Chợlách-Mỹtho từ thuở nay không có chiếc tàu nào chạy tắt cả. Chiếc « *Kim-Thành* » của đồng-bào ta mà khởi sự chạy đầy là chạy một cái đường thêm thiệt của họ chớ bỏ mà thôi.

Đó độc giả nghĩ coi chiếc tàu « *Kim-Thành* » có tranh giành chi với tàu của bọn họ chăng ? Giành sao lại mà giành, vì họ đã có thể ăn chịu nhau rồi, còn mình thì phải đứng đó mà ngó trơ trơ, chọc giận họ càng thêm khổ nữa. Biết lượng sức mình yếu thì nhờ vậy ăn mới mà còn không được với họ mới là giận cái quân « *chệt* » giả-mang cho chớ !

Khi họ coi mòi chiếc « Kim-Thành » đưa coi bộ khá quá, họ lại đem chiếc tàu của họ lại chạy kình, để tranh với mình, mà họ lại sục giá tàu họ, là cố-ý muốn cho mình phải sục theo họ, (tàu thét đây nếu mình sục bằng họ chẳng có thể không đặng), chừng đó mình phải lỗ mà thôi đơn, đồ mình họ lang hoành mặt thích. Ôi ! đành ăn ở bạc-ác ăn độc thay, là cái quân ác chệt » nó muốn cho đồng bào ta phải bị bỏ-vợ để cho nó mặc tình khiêng vát.

Việt đến đây tôi sực nhớ đến người mình mỗi phát buồn, chớ chi họ sục giá thấy kệ họ cứ giáp ích cho An-nam mình thì hay hơn. Nhưng phần nhiều người mình không vậy, bỗ nghe rẻ thì ùng-ùng xuống tàu đi không kể chi đến đều khi thị của kiều cư. Tôi thấy có nhiều người xuống tàu chẹc ngồi vít-đốc ngó lên Annam, thấy lì của cười nửa chớ, Annam họ quên họ là ai rồi đa ! *Tới cũng cười nữa !!!* Đến chừng nó không ăn tiền đây mặt sức cười ngã nghiêng ngã ngửa, chớ nào dè cho đồng-bào mình che mặt hổ thẹn bằng cái trận cười của họ đi chăng ?

Ước sao đồng-bào ta khá tỉnh ngộ thì bọn ta rất là may lắm đó.

Ở đồng-bào ta ôi ! nghĩ coi họ đến xứ ta mà choán hết đường đi của ta, họ nhờ cơm ta mà no, của ta mà giàu, nay mà còn có một chút lợi thừa họ bỏ mà ta lượm mới, họ cũng không nhường cho ta, ấy mới quả là quân vong-ân bội-nghĩa. Rõ thiệt : « Nuôi ong tay áo », ngạn ngữ nói không lầm.

Cái bước đầu của ta mới vừa nhen nhúm, đáng lẽ họ thấy vậy mừng cho ta mới phải lẽ quân cổ chút máu nhơn-loại, cái nầy họ lại dùng một cách ấp chế Annam ta rất là tàn nhẫn, như vậy thì Annam ta còn mong chi thoát khỏi cái lối khó khăn, hầu để bước vào con đường công-nghệ. Đồng-bào ta có tức giận không ?

Việt-Nam ta rất may mắng mà gặp được thấy Đại-pháp hết lòng dìu-dắt ta vào nẻo tấn-hóa, đặng theo chơn các nước lân cường, thì ơn ấy quả đáng.

Mà lại một nước, còn ấu-trĩ như Việt-Nam ta muốn trở nên được phồn-cường, chẳng phải nhờ học-thức không mà đủ, phải cần đến công-thương kỷ-nghệ một vừng vàng. Nếu có họ-thức lại kém đường công-nghệ thì khác nào người tài-trí mà nhược yếu thì làm chi nên.

Nước ta muốn bước tới cái nấc phồn cường như cái khuôn-mẫu của quí Chánh-phủ Đại-pháp đã vẽ đặng khai-hóa cho ta bấy lâu nay, mắc phải cái ích Chánh nhu chuyện tôi vừa nói trên kia, thì thảm biết là bao, biết tới chừng nào mới phú cường đặng. Tôi ra thấy Đại-pháp ta rất muốn công một tri dìu-dắt một đứa trẻ thơ ; muốn cho nó một cái bóng nghiệp rực rỡ về sau, song thấy nó còn yếu ớt mãi vội trách nó sao có chậm bước đi, chớ chẳng ngờ nó phải bị dân Trung-hoá nắp sau bóng nó kéo nó lại ; biển sao nó bước không đặng.

Muốn cho Annam ta được vững vàng, tôi xúc mấy ông Nghị-viên quản-hạt đề tới bàn bạc với Chánh-phủ, xin Chánh-phủ ra ơn ban luật điều kiện-cư lưng tùi vững hoe, vì *nỡ ý* y sang qua đây trở-ngự, vì họ thấy để, kéo nhau qua đây nhiều chừng nào, thì càng thêm hại bề thế sanh nhai của dân nghèo Annam ta chừng ấy.

Tôi vẫn biết qui ông là người nhiệt tâm với xã-hội Annam, từ ngày qui ông đắt cử tới nay hằng để ý về việc khai-hóa cho nước nhà luôn luôn. Nay xin qui vị xét lại phải chăng. vì chúng dân Nam-kỳ lấy mấy ông làm tai mắt, để thay thế cho chúng dân những điều cần kiếp.

PHAN-THÀNH-ĐỨC,
Vinhlong.

NHỨT NHỰT THANH NHÀN, NHỨT NHỰT TIỀN

Tôi thường nghe mấy người xét suy việc thiệt hơn trong đời nói rằng : « Nhứt nhựt thanh nhàn, nhứt nhựt tiền ». Nghe như vậy biết là phải, vì mấy ông kiếm ỷ thường năm gặt tay trên tráng suy tới nghĩ lui. Cuộc đời nầy chẳng mãnh vật thì thiệt ; đâu là giỏi, như bóng phù dung sớm nở tối tàn. Đến đổi con người là đứng trên trước các loại, cũng muốn loại trên trái đất nầy, mà còn giã thay.

Chết rồi lâu năm chỉ thành ra một khối đất hoang vu vô chủ. Vã lại đẳng chi tôn đức bực thứ dân đâu chẳng qua khỏi cái trăm luân ấy. Hột ngọc dù qui, giá muôn ngàn ngươn bạc mà ngọn lửa còn thiêu ra tàn, huống chi là vật khác.

Nghĩ đến đó bọ buồn đời mà ăn-dật, vụ chữ thanh nhàn hơn là công danh phú quí. Công danh mà làm chi, người chết rồi có đem chết công danh nào được đâu ? Giàu sang mà làm chi, chỉ thì nằm hai tay không. có đem một đồng điếu nào theo được đâu ? Chết rồi, chôn rồi, ngoài vài ba nấm nào có ai rõ, mã nào là ông nhà giàu, mã nào là mả xe kéo !

Song tôi nghĩ lại, đời nầy là đời văn-minh thạnh trị, nếu mọi người đều vụ chữ thanh nhàn thì làm sao nước nhà đặng danh vọng với đời. Chẳng vụ chữ giàu sang thì làm sao nước nhà đặng giàu có, đứng theo bực liệt cường trong đời nầy ; vì nước giàu thì nhờ dân giàu, nước mạnh thì nhờ dân mạnh. Nếu mà hết thảy mọi người đều ăn-dật chẳng chịu ra giúp nước thì họ chưa trả nợ nước, vì người đời ai cũng mắt nợ trần hết. Nếu còn mắt nợ đó mà chẳng chịu vui chữ sông danh phú-qui là lỗi đó.

Mấy ông tiên đời xưa là người theo miễn non nước, vui theo bụi lòng, còn mấy ông thanh nhàn đời nầy là cũng giữ mà thôi, vì « lục cực sanh ai » hễ họ thanh nhàn quá thì họ phải buồn mà phải cầu vui !

Đời nầy lắm người có công mà chẳng có danh mà chẳng có công ; có phú mà chẳng qui, có qui mà chẳng phú.

Công là sự mình đã làm hoặc trả nợ nước nhà, trả ơn cha mẹ vân vân..... Chữ công thường đi với chữ danh. Danh là cái nêu hi-vọng đời đời của người, hoặc xấu ; dầu người đã chết mà danh chẳng mất. Như mấy người anh hùng Nam việt ta ra giúp nước từ tại sa trường đó.

Vậy nên ta làm cho có công danh và làm thế nào khi ta chết rồi người ta nói rằng : ấy là một người thanh. người tôi chết đó « hơn là để họ nói : « Rồi đời thằng làm biếng. »

Người sanh ra đời nầy phải trả hết nợ thế cho rồi đi thì khi giã sẽ ở thanh nhàn hưởng sự thái bình thì tôi hơn hết.

NGUYỄN-LINH-CHIỂU,
Mộ-Chánh.

Cáu Xóm-chỉ sập

Cáu Xóm-chỉ Chợ-lớn mới sập hồi hôm qua 10 octobre 1923, lối 9 giờ sớm mai, không ai chết hết, nhờ sáng kiến của quan trên cho lính gát hai bên đầu cầu mà ngăn cản người qua lại.

Cầu Xóm-chỉ sập có hồi như vậy, nếu tiếng phong-vân không phải là lời vu-oan.

Đêm 9 octobre lối 8 giờ tàu khách-trú hiệu *Hải-Thương*, đưa khách qua giang Chợlớn-Namvang, đêm ấy rồi sao ra bến đụng nhằm rượng cầu Xóm-chỉ quá nặng, đến đỗi cầu phải đẹp-dẹu.

Muốn biết sự hư hại ra sao, quan có sở ái quan Bắc-vật đặc biệt về nghề kiến-lộ đến tra xét. Nghe rằng quan Bắc-vật Rochelle xem rồi, phúc bẩm rồi, nếu chẳng làm cầu Xóm-chỉ bị đụng nặng lắm, tuy chẳng sập tức thì chớ không phải là không sập. Nói vậy thì hay vậy, quan trên chưa tính sao ; còn thiên-hạ rạng ngày cũng qua lại như thường. Nghe nói thiên-hạ cũng cứ qua lại như thường, quan Bắc-vật liền xin qua trên ngàn cản, e họ tới thình-lình trở tay không kịp, vì cầu thế nào cũng phải sập. Quan trên mới truyền cho Cò-bót, cấp tại tàu lính đóng gát hai bên đầu cầu Xóm-chỉ mà cản người qua lại. Linh tới gát hồi 8 giờ, thì qua 9 giờ cầu sập. Nhờ vậy nên không có hại một mạng nào hết.

Khá khen quan Bắc-vật Rochelle tài tình, mắng cho bá-tánh.

Cầu sập sẽ thường ?

ĐIỀN CHỦ

Không chịu bán lúa cho dân nghèo

Tục rằng: Tích-cốc phòng cơ ; là chứa lúa phòng khi đói khó, không phải mình bỏ ký thân, phòng cho cả và xóm làng giềng dân nghèo đỡ k ổ. Một miếng khi đ ói.... giếc nhau mới phải, thiên hạ bầu, yên năng ngã độc phú. Dân đói rách trối thây, miễn tọa hưởng thái bình là toại.

Ôi ! Hạng người sao rất lạ, chẳng có chút lương-tâm, làm cho lòng dân phiền trách. không phải trách không cho đồ ăn mà trách không cho bán. Bán lẻ cho dân họ mua ăn cơm mỗi ngày, còn khách-trú mua m thả lợi, ơn nghĩa gì ; e nói thì nói chớ mấy ông điền-chủ nhiều lúa bán cho ai thì bán chớ để nhiều ăn sao hết ». Bây lắ thì buồn mấy bác không chịu bán lúa lẻ cho dân ăn chớ nghĩ coi khách-trú không phải người ăn ở thân tộc chi với mình, còn dân nghèo khổ đây là đồng giống con Hồng châu Lạc cả, mình sao mà nỡ quên nòi giống ruột bỏ ra đa bỏ vào, mình là Annam chánh bổn mà !

Tôi mà thở-thẻ đây là vì quê-hương xứ-sở, dân chúng các xứ bị thiên tai mất mùa, bão, lụt, nhơn dân đỗ thán mua mà tích trữ phòng cơ, theo bổn phận ngày tháng còn đ i, mà mua sao không bán, thêm cho dân nghèo, nên cái nhiệt tâm tôi nó phải động. gượng bút đỏ lời, dân thương ghét mặc tình, không phải kích bát sĩ, lấy chánh-lý luận lịnh đời. thấy sao nói vậy.

Ai coi, xin khá tỉnh tâm, thương giùm nòi giống, vườn làm làm bán.

Lê-tấn-CHỨC.
Mỹ-Đông — Cailay

Không lo xa ắc có buồn gần

Tại sao Annam ta lần tần-bộ.

Bàn về học sanh-ta

Nước mà được giàu, dân mà được thông-minh cũng bởi nhờ sự học hành mà ra.

Như trong Nam-kỳ ta, trong buổi nầy học-sanh mỗi năm đến tháng 8 thêm hoài, trường Nhà-nước chật hết và những trường tư lập ra trường nào cũng đầy trường nấy. Còn có khi có tiền mà kiếm chỗ mà học cũng không có nữa ; như hồi năm 1920 tháng em của tôi thi đậu bằng cấp học sơ rồi bởi nó quá một tuổi, theo lệ luật buộc nên xa vô trường Bổn-quốc học không được, tôi mới làm đơn xin cho nó vô trường Normale đóng tiền mà học, mà rủi thay trường nầy thâu những trò Boursier mà thôi, bởi vậy cho nên tôi phải đi kiếm trường khác cho nó học, chớ đem nó về thì uổng cho nó, vì còn đương thời tiết nó học mà bức ngang như vậy đi ; tôi mới lại trường Nguyễn-xích-Hồng. tôi nói năm đó bỏ lớp 1re Année, vì năm trước học-trò lớp đó bỏ trường mà ra, hay là chỉ có không hiểu nên lớp đó không có, rồi tôi lại trường Taberd hỏi, thì ông Đốc trường nói hay giờ trong trường không đủ chỗ cho học-trò ngũ, ăn và học, và rồi dây tôi phải đuổi ra gần 20 đứa mới được ; ấy cũng là một cái rủi, mới gặp cái buổn như thế. Tiết thay, cái cơ hội như thằng em tôi, cũng nhiều trò như vậy đó, mấy ông nghĩ cho làm sao ?

Còn như nói qua học-sanh mỗi năm đều tăng số lên hoài, mà sao cái cái Annam ta tần tần-bộ như vậy, là tại nhiều cớ nó buộc phải ngăn trở, cũng bởi tại học-sanh ta là phần nhiều và cũng bởi tại cha mẹ cũng có nữa : như có nhiều trò có chỗ lễ lễ học, có tiền cha mẹ cho mà đi ăn học, có thầy giỏi dạy mà không chịu rằng học, lại làm nhiều điều không phải cho là học-trò phải làm như vậy ; cái mối tệ đó nếu mà bọn học-sanh ta gỡ theo vậy hoài, thế chẳng Annam ta lần lần bỏ làm.

Nay tôi xin bỏi cái lối ấy lại nơi ai, và làm cách thế nào trừ nó.

Ở nơi trường tỉnh thì xải ít, còn như cho lên Saigon mà học thì trăm bề phải tốn thêm nữa ; bây giờ đây ta cha xa mẹ, trò nào có trí khôn thì lo mà học, còn trò nào không có tánh đó thì thôi, lâu lâu gởi thơ về đòi tiền cha mẹ, mua sách mua vở mua áo mua quần mua đủ thứ, mà rồi lại có mua chi đâu nhiều, những là mua đơn tây, mua máy chụp hình để đi chụp con gái, ngày lễ rủ rê nhau ngũ, mua mận bẻ đào, nước xe hơi đi ra Longhải tắm, đi lên Bienhòa săn bắn, rồi chừng bắt trường về cha mẹ hỏi xin tiền làm cái gì, thì kiếm chuyện mà nói dối. Mà còn cứ nấy lấy làm học hại lắm, ăn no ngủ kĩm đặng mà học, mà không chịu học lại đồng rủ nhau bỏ trường mà ra (làm grève), nói rằng thầy nầy hay đánh, thầy kia hay rầy, để là không ngon cơm gạo thiêu thuốli, làm việc bất bình cho nên đi ra. Như học-trò

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

UR LES ANNONCES

S'ADRESSER:
: sont Havas et du Journal
rue Catinat, 125-126-127
(1er étage)
: aux Bureaux du Temps
Tân-Văn.
: chez M. M. Mayence & Cie
8, rue Translié.

e à forfait pour les contrats
longue durée. Les prix sont
tables d'avance.

ques vô mandats gởi mua
ủa để ngày cho M. NGUYỄN-
CÔLA, Tổng-lý Eveillah Tân-
con bài vở đăng báo thì để
M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

HÃY COI CHỪNG

Thuốc

Giả mạo theo kiểu

CỜ NÀY

CIGARETTES

NATIONALES

Hãy hút *thuốc cây có* Tam Sắc đã ngon và không khô cổ

Hãng : Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient

(ALLATINI) *Saigon làm Đại-lý*

PHẢI COI CHO KỸ

HIỆU CỜ

TAM SẮC

Bôn-quốc mà làm grève đó mấy ông hẩy ra thiệt hại là làm sao, những trò còn có vài tháng nữa thì sẽ đi thi bằng cấp tốt nghiệp, cũng bằng cấp khác, mà làm chi một chốt vậy mà sau rồi xin về học lại Nhà-nước không cho, mà lại Nhà-nước cấm không cho về trường Nhà-nước nữa, không cho thì lấy bằng cấp nào hết. mà lại không cho làm việc Nhà-nước thì ky là sẽ nào, rồi bảy giờ tính làm sao, phải khoanh tay mà chịu, nông thay cho hẩy lâu nay trao dồi kinh sử, mà lại làm cho cha mẹ phải rầu lo thêm nữa. Vậy mà thôi đâu, mấy trường khác lần lần bắt chước cũng làm grève cho đến bây giờ, cũng chưa biết là hết chưa.

Cái làm grève nầy cũng bởi bắt chước mấy người thợ bên Âu-Mỹ mà ra: ở bên mấy người thợ làm grève phế công là tại vật thực mắc, mà tiền lương thì ít cho nên họ làm vậy đặng xin tăng tiền lương thêm, còn học-sanh ta bên nầy khu nài rằng: thầy dạy không đủ mà học mà làm grève mới phải theo bên phản của mình chớ. Vậy mấy ông coi có hại chăng? — Còn một nỗi nữa là chơi bời hết sức, bây giờ thấy anh em bạn mình đã bỏ mình xa rồi và tuổi cũng đã lớn, nên kiếm thế xin cha mẹ cho qua bên Đại-pháp mà học, mà mấy ông nghĩ cho qua bên mấy trò đó có rằng học không, ở bên nầy không học, bây giờ đem tới đâu nữa mấy trò đó cũng vậy, mà lại qua bển thong thả, vui sướng, việc chơi bời rất có thú vị, mà làm sao cho mấy trò có cái tánh ham vui chơi đó học cho được. Ấy là tôi có thấy vài người như vậy. Nên tôi nói đây là nói đặng xin sau đây, mấy ông có con muốn cho đi học bên Đại-pháp, cũng phải nên coi tánh hạnh ý chí, và sự học hành của nó ra làm sao rồi hẩy cho nó đi mới phải, và hẩy kiếm chỗ tử tế và chắc chắn mà gởi nó (correspondant).

Vậy tôi xin mấy ông có con cháu cho đi học, phải năng dạy và kiếm cách thế nào làm cho chúng nó lo ăn cần học, và xin học-sanh ta phải nhớ rằng mình có cang hệ đến xã-hội ta nhiều lắm, vậy nên phải rằng mà lo.

Ấy là lời thiệt nói ngay xin độc-giả xem xét cho, và cũng nên ân cần lo cho cái vấn-đề nầy, tuy coi là nhỏ mặc dầu cho nầy là một cái hại lớn.

DÂN-NẴNG.

Đông-pháp Thời sự

NAM-KỲ

Ăn trộm

M. Henri R..., mới dọn nhà ở đường Chasseloup Laubat kế tiệt đêm 6 rạng mặt 7 tây bị ăn trộm.

Ăn trộm thôn lúc M. Henri đi tiệc mà chưa về trên dưới bỏ vắn, đến chừng M. Henri về ngủ thì nó chưa ra mở cửa. Nó đi với hai tên nữa nên cô thấy là ba đứa. Chúng nó khiêng cái rương, đã đạt của M. Henri đều để ở trong, tiền cô thấy có 283 đồng lại có một cây súng săn hiệu « Allies ».

Khi M. Henri hay rương theo thì bọn nó vát đã mà liệu, còn lối xóm không ai trợ tiếp cả.

Rồi cho M. Henri lên nầy đau, không làm việc lại rồi bị ăn trộm nữa.

Cuộc gặn mê-đay

Cuộc hôm kia tại trường học nữ tuân-thành bày cuộc lễ gặn mê-đay, có quan Nguyên-soái, quan Biệt-lý, quan bốc-lý thành phố Saigon và Cholon, ông Cô nhứt Saigon và Cholon.

Gần cho MM. Veyssier, Lestili Charles, Guérinet và Nguyễn-văn-Bio, Tô-văn-Heu, Chau-a-Dong. Bị văn-Sen và Mỹ văn-Khá.

Làm giấy phạt

Làm giấy phạt Ng-văn-Vang chủ xe hơi 220 ở Phước-tâm (Cholon) vì việc chạy mau và lại biết tuân lịnh tuần thành.

Ai xí được?

Chắc là làm mất tại nhà hàng Continental một chiếc cà rà bằng plat-ne có nhãn hiệu Zoxo, có chạm số 19-11-10 và hai chữ H.M.

Ai có xí được đem lại người ký-lục tỉnh sự Huế-hỷ mà lãnh thưởng 100 đồng.

Vì cuộc rầy lộn

Hôm 8 tây lối 8 giờ tối tên Lê-văn-Xuân ca-lí rầy lộn với tên Cô tại đường Fenoh. Ban đầu rầy lộn sau mới đánh lộn! nên tên Cô vất đao chém tên Xuân một cái trên đầu tê nằm xiểu. Rồi đó tên Cô trốn mất, còn tên Xuân thì chở đến nhà thương.

Chuyện vật

Nguyễn-văn Tinh bởi ở đường d'Ormay thua ai không biết ba-sập xe-máy hiệu Régulateur của nó.

M. B... ở đường Frère Louis thua tên cởi-ngựa Nguyễn-văn-S..., về tối lãnh tiền-thưởng mà nửa chừng thì làm.

Nguyễn-văn-Cang thua ai chẳng biết ăn-cấp 10 đồng bạc, mới rồi đây đa giá 3 $ 40 và một cái giấy thuế thân.

Sanh-ý

Ông hội-trưởng phòng Thương-mãi có đề lời cho các vị thương gia và kỹ-nghệ rằng hẩn hội phải viếc về sanh-ý bữa giờ đang chung lo với quan chánh sở sanh-ý việc kiểm lại và sắp đặt các món sanh-ý.

Xét cân và lường

Ông hội-trưởng phòng Thương-mãi có đề lời cho các vị thương gia và nhà kỹ nghệ hay rằng quan chánh sở sanh-ý đang đi xét cân lường mỗi năm.

Ngài sẽ xét cả cân lường cho đến sản đồng thiện bổ kiểm xét.

Cầu tàu bị tàu dụng

Cholon. — Cầu tàu ở đường Jacsserão tại Cholon bị chiếc tàu Hoatse đụng một cái sập xệ xệ. Sở công chánh đốc hết đến 1.60 0 đồng.

Nam-kỳ khuyến học hội

Ngà thứ hai 15 Octobre 1923, 8 giờ tối, tại hội quán « Nam-kỳ khuyến học hội » ông Nguyễn-an-Ninh sẽ diễn thuyết về vấn-đề « Cao vọng của bọn thanh niên Annam ».

MỘT PHÒNG TRỒNG RĂN MỚI LẬP

Bổn-báo rất hân hạnh mà hay tin rằng: Quan Tấn-sĩ y khoa LESLIE G. LEON mới mở tại Saigon đường Mac-Mahon số 134, một phòng trồng và trị về bịnh đau răng.

Nguyên ông LÉON đây khi trước học tại kinh thành Paris trọn 5 năm, sau đó lại sang qua Mỹ-quốc học thêm 3 năm nữa, rồng một nghề chuyên trị về bịnh đau răng mà thôi.

Ông LÉON tánh tình vui vẻ ăn nói dịu dàng. Ngài có dắc chúng tôi xem các máy móc của ngài để trị bịnh đau răng. Thiệt là kiểu rất kim thời nơi Saigon đây chưa mấy người có mấy đó.

Ông LÉON đám chắc rằng: Cách nhổ răng, hoặc trồng răng của ông rất giản tiện, khéo léo, không đau đớn chi hết và chắc-g bề hư hay là đau chỗ đó lại nữa. Vì tại nơi máy móc và thuốc men chế luyện theo kim thời khác với 10 năm trước nhiều. Vì vậy nên việc làm it tốn công và giá tính thiệt rẻ.

Ông LÉON mới có cho đăng cả nhiều người Annam đến xem rồi rằng công cuộc của ông làm mới rồi lời lắm. Bổn-báo nói đây là thiệt.

Mỗi ngày ông đều có tại phòng việc sớm mai từ 9 tới 11 giờ, chiều từ 3 giờ tới 5 giờ.

NHÀ DƯỠNG BỊNH

Của quan Lương Y Bougenot và Denier ở tại Cholon, đường Thập-Bình môn bài số 215 ngang nhà gạo xe lửa lớn.

Lập ra trước các nhà Dưỡng bịnh khác đặng nuôi dưỡng người Annam.

Coi mạch xem mai 8 giờ, chiều 4 giờ. Rượp thế lực và thứ bảy 5 giờ chiều rọi đến. Giá thường 5 đồng bạc.

Coi mạch thường giá từ 3 đồng bạc.

Coi mạch có thêm thuốc giá 4 đồng cho tới 10 đồng bạc.

Tiêm thuốc 914 giá 7 đồng bạc.

Có thông-ngôn và người điều dưỡng đều là Annam.

Chiếc *Amboise* sẽ chạy đi Singapore, Colombo, Djibouti, Port-Said, Marseille ngày 8 Octobre 1923 (M.M.).

Chiếc *Mékong*, chạy Paom-penh Bacrêze, ngày, ngày tới ...

Trung-Bắc

Giết người

Hanoi. — Sáng hôm 25 Septembre nhà ông thầy thuốc ở phố hàng Bún, trong khi ông ấy đi vắng có bọn đứa hung đồ lẻn trốn gặt giết đến 5 tớ và lấy một nhiều của, những người ở từng dưới không biết gì hết cả đến khi ông Long về thấy đứa đầy tớ đã nằm chết đó rồi.

Bọn cướp nhơn ấy trưởng may mai sẽ bắt được vì những người dưới gác đều biết mặt chúng nó cả.

Một việc hảo tâm

Hội Hồng-đi tân cựu học sanh từ khi xuất hiện đến nay đã làm người hiểu được cái mục đích của hội ấy nên có giúp cho tài lực rất nhiều thật là một điệp đáng khen lắm vậy.

Tiền trợ cấp và việc lục

Quan Thống-sứ vừa cấp cho Quan-Công sở xứ Bắc-kinh một món tiền 6000 $ để trả tiền công cho phu làm đá và 2000$ để trợ cấp cho khoản chi tiêu về nước lụt.

Nạn Ô-tô

Chiều hôm 22 cái xe ô-tô của cở Transports Automobiles đi đến phố đầu cầu (Haiphong) thời đụng phải một người đàn ông 67 tuổi bị thương rất nặng, đem vào nhà thương một hồi thời tắt nghỉn. Thương thay!

Chôn rồi lại khai lên

Vừa rồi ở làng Gia-trạch, huyện Đông-phương (Hà-đông) có một người đàn bà đi chợ về thời đụng phải cái xe máy của người đời tây cầm máy. Bị trọng thương đưa về nhà chẳng bao lâu thời chết. Lý dịch trình quan Sở tại đến khám rồi chôn, cách bốn hôm về sau quan bầm đi lên thời tòa phải ngay quan lấy thuốc và ông chủ đầu quật lên mà khám nghiệm. Lẽ ấy rất công bình nhưng nếu quan huyện bầm sớm thời khỏi phải chôn hai lần. Khó thay.

HỌC-SANH GIADINH

viếng ân-quán « Union »

Văn hôm nọ trong lúc ăn lễ khánh thành nhà mới tại nghĩa-địa của hội « chúng viện trong gió » thì ông Gueguillen có nhắc rồi đây sẽ đem học-sanh đi viếng các nhà kỹ-nghệ trong bổn-xứ. Nên sớm mai có *MM. Trần-minh-Đạo và Soản-minh-Thiện* cầm học-sanh lớp nhứt trường Giadinh đến viếng ân-quán « *Imprimerie de la Union* » của ông *Nguyễn-văn-Của* tại đường Catinat.

Học-sanh đi đến mới coỏ thì đều có thợ sắt ngồi đâu đó rành-rẽ.

Học-sanh tuy đông nhưng nhờ có MM. *Đạo* và *Thiện* coi chừng nên đâu đấy đều có trật-tự.

Ấy là một việc rất có ích, cũng như ông *Gompillon* đại-biểu cho hội *Larang-giao* bên Pháp-quốc, nên từ nầy về sau học-sanh ở tại trường chẳng những là học biết trong bài vở mà thôi, lại còn mục-kích được các việc chúng nó học. Giá ức như học-sinh mẹ là ở ba thì chúng nó sẽ thấy tận mắt hình trạng cái bừa; l'imprimerie là cái ấn-quán thì chúng nó thấy cái ấn-quán v.v.

Tôi ben nhiều đã thấy hội *Larang-giao* (Patronage laïque là ích lợi cho đoàn hậu tấn đường sau, thiết tưởng đồng bang ta ai nấy cũng nên giúp cho hội thành tựu.

MÍCH.

Maison M. LÝ-ĐỀ à CANTON CHINE

VỆ SANH SANH PHÁT HƯƠNG GIU

(Dầu thơm xức ra tóc mực Lý-Đề)

Nàng TRƯƠNG-LỘ-HOA là một nàng đời xưa có tiếng khen là người có tóc tốt hơn hết.

Tiệm chúng tôi rõ cái lẽ làm cho tóc tốt, nên tìm các giống bông thơm cùng loài sanh tốt, phối hiệp mà chế ra một thứ dầu thơm để xức cho tóc mọc ra nhiều. Cái mùi để thơm lại nhuận nổi làm cho trừ sẻ, sạch gàu, lại giữ gìn cho tóc không rụng.

Những người bịnh hậu, hoặc sáng hậu phải huyết kém, thì tóc thường hay khô hay rụng, làm cho đầu phải sói; ấy là đều rất quan hệ đến sự đẹp đẽ của con người, không phải vừa gì.

Dầu nầy là dầu của các bà trong đài thường dùng để giữ gìn cho tóc khỏi rụng và lại làm cho tóc thêm tươi nhuận. nên thường mấy bà mấy cô, không nơi nào mà không biết danh hiệu của VỆ SANH SANH PHÁT HƯƠNG DU nầy là một thứ dầu xức tóc độ nhứt.

Xức dầu nầy chẳng những làm cho tóc không rụng và làm cho tóc được tươi nhuận mà thôi, thảm chi đi ngoài đường làm cho người ta ngữi được cái mùi thơm tho đó, cũng khoái sảng nữa. Thật một thứ dầu qui hóa vô hàng.

Những người nam tử bất luận tóc dài tóc vắng, nếu bị phải bịnh huyết kém tóc khô, chải gở hoài mà không hết rồi, nếu dùng dầu « DON MUI SANH PHÁT DU » có in hình một cô gái xin đọc nơi nhãn hiệu thì tóc trở nên thơm tho tươi tốt.

Chư tôn, qui bà muốn biết sự qui trọng của dầu nầy, xin hoặc đợi gởi hoặc viết thơ mà mua đăng thì thì biết.

Giá mỗi ve lớn là... 0$50 ; ve nhỏ,... 0$30

Gởi bán tại tiệm NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG

Chợ-lớn và trong các tiệm lục-châu.

ĐÈN CÂY HIỆU CÁI MÃO

CROWN CANDLES

CỦA HÃNG

COMPAGNIE FRANCO-ASIATIQUE DES PÉTROLES

Xưa nước Nam ta thắp đèn thường thì dùng dầu cá, dầu mù u, dầu dừa-đề và dầu phộng vân vân... Dùng những thứ dầu nói trên đó, thắp nó ám mắc công thêm tốn đèn nọ muốn đặng nó thì lại mất công xe, coi ra rất tiện qua.

Từ ngày dầu hỏa phát minh, đèn cây phải hiệu thì được tiện cho chúng ta nhiều bề: đã sạch sẽ, it tốn mà lại tỏ rạng hơi phần.

Như trong việc quan hôn tang tế mà dùng đèn nào thì cũng đã mắt mà cũng phải mắc-nợ, vì lại mắc công hơi tìm hoặt.

Vậy nay có thể đến cây cửa hãng Compagnie Franco Asiatique des Pétroles chỉ ra đặng thế cho đèn sáp thì lại rẻng hay, mà it tốn nữa. Nhứt là mấy bực văn-nhân tài-tử nếu thắp đèn cây ban đêm mà xem sách hoặc đọc *Lục-Tỉnh Tân-Văn* thì được thảnh-thơi nữa.

TẠI NHÀ HÁT TÂY

CHIỀU NAY — CHIỀU NAY

9 giờ tối

CÓ MỘT ĐÊM NAY MÀ THÔI

HÃY ĐẾN XEM — HÃY ĐẾN XEM

ERUCH và EDNA

Les « Magi du Nil »

MẤY NGƯỜI HÁT THUẬT DANH TIẾNG

Thuật nhiều kiểu lạ và nói trong bụng

Coi rất tiêu-khiển và dễ tức cười

PHOTOGRAPHIE

ARTISTIQUE & INDUSTRIELLE

I-ĐỒNG

Propriétaire

93, Boulevard Charner. — Saigon

Kính trình quí ông quí bà đặng rõ, cách một năm nay vì mắc lo công việc nhà nên phải vắng mặt (nơi tiệm, xin qui ông qui bà niệm tình miễn chấp. Kể từ ngày hôm nay tôi trở lại làm việc bổn phận tôi như mấy năm trước. Tiệm nầy bổn vững đặng 17 năm dư cũng nhờ ơn qui ông qui bà có lòng chiếu cố, tôi hết lòng cám tạ và tôi phải răng đem hết tài nghệ tôi ra đặng làm cho qui ông qui bà vui lòng và triều mến như khi trước.

Nay kính

I. ĐỒNG, Photographe

Croix chevalier de l'ordre Royal du Cambodge

Ex. Retoucheur des grandes Maisons de Photographie à Saigon

RƯỢU SÂM-BANH

MOET & CHANDON

NHÃN XANH — *Là tốt hơn hết*

Phải coi chừng đỡ giả mạo

Nài cho đặng thứ cái nhãn có ngôi sao 5 nhánh

Đại lý cho cõi Đông-pháp

10, Boulevard Charner. — SAIGON

XIN ĐẾN XEM CHO BIẾT

Còn một bữa nữa mà thôi

Qui bà, qui cô,

Niệm tình qui khách chiếu cố đến bổn hiệu, nên ỷ lỗ thường năm, các món hàng trong tiệm đều hạ giá đặng dâng cho qui khách.

Xin qui bà, qui cô đời gót ngọc đến xem vì từ ngày nay đến 10 Octobre còn một bữa nữa mà thôi.

Kính cáo

WASSIAMUL, 34-36 rue Catinat.

Gần nhà hàng thịt Guyonnet (phía tay mặt).

HÃY LẠI NƠI HÃNG

ÔNG

BERTHET, CHARRIÈRE Cie

MÀ LỰA BẢN HÁT **PATHÉ**

CẢI LƯƠNG

ĐÃ SANG HƠI CỦA BẠN HÁT

THẦY NĂM TÚ

Ở TẠI MYTHO

HÃY HÚT THUỐC **CÀ LỐP**

CÓ TRỮ BÁN TẠI HÃNG
·DENIS FRÈRES·
Saigon làm Đại-lý

普衛生代理香港屈臣氏汽水

Cáo bạch

PHỔ VỆ SANH *ở đường Boulevard Charner, 29 Saigon.*

Kính cùng quí-ông quí-thầy rõ tiệm tôi có bán các thứ *Limonade, Soda* của hãng thuốc HUẤC THẦN-THỊ (WATSON) Hongkong mấy thứ nước nầy ở bên Trung-huê, Hong-kong Singapore danh tiếng đệ nhứt vì hãng thuốc HUẤC-THẦN-THỊ bào chế kỹ lưởng và có quan thầy thuốc Ăng-lê thí nghiệm ban khen thiên hạ đều hay uống nó vì rất có ích trong mình. Xin quí-khách dùng thử coi thì biết lời tôi chẳng phải xảo ngôn xin quí ông quí bà chiếu cố tôi cám ơn vô cùng.

Các thứ limonade soda và công dung kể ra sau đây :

忌廉 (ice cream) là *Kola champagne* mát vận huận trường.
橙露 (orangeade) là *nước cam mật bắc thảo*.... thơm miệng giải khát.
梳打 (soda watter) là *nước soda*... tiêu hóa và rửa ruột.
沙示 (sarsaparilla) là *nước sasi*.... tiêu hoá mạnh ăn.

Các thứ hiệu đó đều có gởi bán cả Lục-châu.

PHỔ-VỆ-SANH chủ-nhơn
Dương-Xương kính lời.

REINE DES MONTRES

Nếu Chư tôn muốn mua đồng hồ trái quít, Chư tôn nói minh là độc-giả của báo «LỤC TỈNH TÂN VĂN» thì Chư tôn được mua giá rẻ coi sau nầy lại có giấy bảo kiết và khỏi trả tiền gởi cùng là bao gói.

Thứ «Reine des Montres» vàng Huê-kỳ.....	8$00
Có thêm sợi dây chuyền và hộp..................	3 00
Thứ «Carr» dây bằng da để cho đàn-ông, 15 rubuis, vàng mười tuổi........................	13 00
Thứ «Carr» dây láng, để cho đờn-bà, 10 rubis, vàng mười tuổi...........................	

Magasin UNIVERSEL
187, Rue Catinat 187. — SAIGON.

TRƯỜNG HỌC TƯ HUỲNH-VĂN-CHỢ

Ông **Huỳnh-văn-Nhung** dit **Chợ**, cựu giáo sư trường Collège de Mytho, có bằng cấp Brevet Supérieur và Certificat pédagogique bên Pháp-quốc, mới lập trường tư tại Chợ-lớn, đường Mỹ-tho, gần đồn Cây-Mai.

Trường có bốn lớp : Lớp BA, Lớp NHÌ, Lớp NHỨT và một lớp 1re ANNÉE.

Giá tiền học nhứt định như dưới đây :

Lớp BA.........	*ở trong mỗi tháng là :*	15$00
	ở ngoài mỗi tháng là :	4 00
Lớp NHÌ.........	*ở trong mỗi tháng là :*	16$00
	ở ngoài mỗi tháng là :	5 00
Lớp NHỨT.......	*ở trong mỗi tháng là :*	18$00
	ở ngoài mỗi tháng là :	7 00
1re ANNÉE.......	*ở trong mỗi tháng là :*	19$00
	ở ngoài mỗi tháng là :	8 00

Tiền học phải đóng trước ba tháng.

Ngày 15 Septembre 1923 sẽ khai trường.

Sách vở giấy mực về phần học trò mua. Mỗi trò phải sắm chiếu, mền, gối, mùng và may hai bộ đồ Langue bằng bố trắng và sẽ đóng đặng bận khi đi đạo.

THUỐC TIÊU DỄ UỐNG LẠI RẺ
THUỐC HOÀN VICHY-ÉTAT
(COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT)
Bốn, năm hoàn mỗi một ly nước ; từ mười-hai tới mười-lăm hoàn mỗi một chai « litre nước.

Tự do diễn-đàn
(Tribune libre)

Ngỏ cùng liệt-quí

Đã lắm phen, Bổn-báo có truyền ngôn răn về mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt quí bình luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng bởi, cũng đã lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hẳng thật rằng tên ký dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà đề đại vào. Ấy là một đều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nếu việc quả, mình đảm đương cầm viết chép ra để gương giúp ích, có sao lại sợ mà nặc danh? Há chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cái tật khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại còn những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo để trọn về phần người ký tên gánh chịu lấy những đều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự. L. T. T. V

⁂

GIẢI NẠN ĐỌC SÁCH

Cái nạn đọc sách, tôi đã chỉ sơ, mấy bài trước rồi nay xin luận qua cách giải nạn đọc sách.

Nếu muốn gở cái hại, rất lớn-lao đó, thì phải làm theo những cách nói dưới đây, bằng chẳng có vậy, thì dầu mấy ngàn năm nữa cũng khó bề tuyệt dặng. Phải làm như vầy : 1 là : Xin cùng Chánh-phủ, lập ra 1 hội, để kiểm duợt các thứ truyện, sách, thứ nào đáng để thì để, bằng không xin hủy (đốt bỏ). Cuốn nào mà in lở ra rồi bấy lâu, (truyện xằng) thì từ đây cấm tuyệt, chẳng cho in ra nữa. Ấy là 1 cách.

— (Mà chừng nào mới có việc nầy ?)

2 là : Trong hội, phải kiếm 1 số tiền để sẵn cho nhiều, đặng thưởng những người làm sách có ích cho đời. (Hội nầy có rồi, mà chưa đúng...)

Tôi nói khoản nầy, lẽ khi có ít vị rọi rằng tôi nói việc bao đồng, mà vô lý.

Không ! Không phải vậy đâu, nếu trong hội muốn kiếm số tiền đó, thì chẳng chi dễ bằng cuộc xổ-số. Hãy xin với Chánh-phủ, mỗi năm mở 1 cuộc xổ số, lấy mấy ngàn, mấy muôn đồng đó ; phân nửa, thì giúp cho các hội « Phước-Thiện » bên quí quốc, còn phân nửa thì để giúp cho hội của mình đã lập, để kiểm duợt những truyện, sách đó ; như thế thì không phải là khó lập hội kiểm duợt, và số tiền thưởng các nhà văn-sĩ, đã có công soạn, dịch, những sách hay. Truyện quí ! Ấy là 2 cách.

3 là ; Những người làm sách, phải có chí thương đời, trước khi muốn đặt, hay là dịch, 1 quyển sách chi, trước phải nghĩ rằng: Cuốn sách nầy, con cháu ta đọc, có ích hay là không ? Đồng-bào xem, có lợi hay là hại ? Phải nghĩ cho kỉ việc đó, rồi sẽ làm ; bằng người làm sách, mà không biết nghĩ đến mấy đều đó, thì chẳng nên làm, thà làm 1 kẻ vô danh còn khá hơn, chớ làm người văn-sĩ, mà đặt truyện xằng, thì có tội với đồng-bào rất lớn, mà nhà văn sĩ đó, cũng như hạng người gian ác vậy. Ấy là 3 cách.

4 là : Phải lập ra 1 cái nhà in, mục đích nhà in nầy, thì lo đều công ích, (tiên nghĩa, hậu lợi) chớ chẳng phải như các nhà in hiện giờ.

Nhà in nầy, lo mua các bổn sách hay, truyện mới, (mà có giá trị) in ra mà bán, nhưng phải để giá cho thiệt rẻ, tỉ như cuốn thơ « Tống-Tử » hiện nay, người ta bán 3 cắt đó, thì mình bán 1 cắt mà thôi. (Vốn chừng 2, 3 su) còn về bán sỉ, thì cho huê-hồng 10 %, hoặc 20 % là đủ. (Hiện giờ mấy thứ sách học, các nhà in cũng cho 10 %, mà người ta cũng mua vậy). Nhưng thơ Tống-Tử, Bạch-Viên (1) hay là 1 ít truyện hoang-đàng, thì chẳng khá in ra làm chi, (tôi đã có nói dọi bỏ, trước kia rồi) nhưng tại đồng-bang ta, phần nhiều còn mê xem những đồ xằng ấy lắm, nên cũng phải in ra cho họ xem, song phải làm như vầy :

Coi thử thơ xằng, truyện nhãm, nào, mà người ta ưa đọc, (bổn chữ nôm của người Tàu in ra bán, thì thuộc về bổn chung, dầu ai muốn dịch, in ra cũng đặng) thì mình cứ việc dịch ra, nhưng phải bán cho thiệt rẻ, cho người ta dễ mua ; mà trót cuốn thơ ấy phải có lời phê bình rằng :

Cuốn thơ nầy, (hay là truyện) đáng xem hay là chẳng, sự tích dị-đoan, hay là chánh-lý nếu tin trong cuốn đó, dại hay là khôn v. v. Làm như vậy, người ta đọc rồi xét lại, lẽ khi bớt mê những thơ, xằng, truyện nhãm nữa chớ gì !

Việc làm nhà in nầy, tôi đã có nói chuyện với lắm người rồi, có kẻ nói đặng, người nói không, phân phân bất nhứt. Người nói đặng, thì dễ rồi, còn kẻ cho không xong, lại nói như vầy : « Làm nhà in, mà lo việc dớt thì lỗ chết còn gì ? »

LÊ-MAI.

(Mai tiếp).

(1) Thơ Tống-Tử, Bạch-Viên, tôi không có xem mà hiểu, song nghe người ta nói là thơ xằng, chừng nào sẽ hỏi, tôi coi lại sẽ rõ

VOIR AU
"PHOTO-STUDIO"
136-138, Rue Catinat. — SAIGON

Fourniture Générales pour la PHOTOGRAPHIE
Accessoires — Produits Chimiques
PLAQUES *spéciales p/ pays chauds*
Papiers Bromure Mat-brillant
PAPIER "SELTONA"
TROPICAL (SOUS PLOMB.)
Films "FLAVIS" *les meilleurs films TROPICAUX*
30% meilleurs marchés que les films étrangers

GROS-DÉTAIL

TRAVAUX D'AMATEURS en tous genres

Gd SALON DE POSE POUR LA PHOTOGRAPHIE
"PHOTOS-D'ARTS"

« KIM HƯNG »
đường Marins số 58 tới 68 et route Stratégique
CHOLON

Lãnh thay đội hoặc sửa thùng xe hơi đủ kiểu, có bán cây để làm mui xe. Lãnh may áo nệm xe. Về việc máy móc có tay thiện nghệ lãnh sửa chắc chắn. Đồ phụ tùng xe hơi Huê-kỳ có bán đủ, không thiếu món gì. Xe hơi hiệu Tây bất câu lớn nhỏ hư khó cách gì cũng ráng hết sức làm cho vừa lòng quí-vị. Lãnh sơn xe hơi màu gì cũng đặng. Sửa bình Accus, Dynamos (đồ điển khí trong xe hơi), và cũng có đồ mới để bán lớn nhỏ đủ kiểu. Vỏ, ruột xe hơi (Michelin câblé) lớn nhỏ đủ kiểu, thứ (Michelin R I) 820×120, còn không mấy cái. Giá tính thiệt rẻ.

Chủ nhơn là người Annam thông thạo về việc xe hơi nhiều đã có xe đi Location hồi trước và xe Camion đưa. Xin đồng-bang chiếu cố giúp Bổn-hiệu làm nên việc chắc rằng mọi việc chư-tôn phú thác cho hãng nầy thì sẽ đặng vừa lòng chẳng sai.

丑文壽人金
Chủ nhơn.
HUỲNH-VĂN-SỬU
Kính đốn.

MUỐN BÁN

3 cái máy điển-khí (moteur électrique) courant continu 120 volts — 1 H. P. 180 $ một cái.

1 cái máy điển-khí (moteur électrique) courant continu 120 volts — 1 H. P. 6 — 220 $

Cả 4 cái đều còn mới chưa dùng tới.

Ai muốn mua xin do nơi Imprimerie de l'Union.

157, Rue Catinat — Saigon, mà thương nghị

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ lâm mươi năm nay thuốc ELIXIR có chỗ đương của quan lương-y Guillié lấy làm thần hiệu trong chứng bịnh HƯ PHẾ, đau trong TỈ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU MINH, RÉT VỠ DA, hoặc CHÓI RƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DÀI, BỊNH CÙI, GHẺ CHÓC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LẠI TRONG BỤNG.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
của ông lương-y Guillié.

Ngày 11 Octobre 1923.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà nước........................	8 15
Ngân hàng Đông-pháp...........	8 25
Sté de G. de la Banque Ind. de Chine	8 25
Ngân hàng Hongkong Shanghai.....	8 20
Ngân hàng Chartered...............	8 15

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Chợlớn bao trả lại giá một trăm ki-lô

Vinhlong.....................	6 $10 à 6 $20
Gocong......................	6 30 » 6 40
Bai-xàu.....................	6 35 » 6 45
Baclieu......................	6 60 » 6 70
Giá thường bực trung......	6 31 » 6 41

TÀU ĐI LỤC-TỈNH

Chiếc *J. Raeff*, chạy Pnom-penh, Bacpréa, Angkor, ngày thứ năm 11 Octobre 9 giờ tối.

Chiếc *Mékong*, chạy Cambodge, Laos, ngày thứ ba 9 Octobre 9 giờ tối.

Chiếc *L. Blanchet*, chạy Cambodge, Laos, ngày thứ bảy 13 Octobre 9 giờ tối.

Chiếc *Nam kỳ*, chạy Ouest ngày thứ sáu 12 Octobre 9 giờ tối.

Chiếc *Nam kỳ*, chạy Tâyninh, nhày thứ tư 10 Octobre 8 giờ tối.

Chiếc *Nam-kỳ-Annam*, chạy Cap, Baria ngày thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu 8 giờ tối và thứ bảy 12 trưa.

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

Tàu chạy đi Pháp-Quốc

Chiếc *Commissaire P. Lecocq* sẽ chạy đi Âu-châu ngày 23 Octobre 1923 (M.M.).

Chiếc *Cordillère* sẽ chạy đi Singapore Penang, Colombo, Djibouti, Port-Said, Marseille tối ngày 21 Octobre 1923 (M.M.)

Chiếc *Donaï* sẽ chạy đi Singapore ngày 14 Octobre 1923 giờ sớ mai (M. F.).

Chiếc *Odessa* sẽ chạy đi Colombo, Djibouti, Port-Said, Marseille tối 24 Octobre 1923 (M.M.).

Chiếc *Capitaine Faure* sẽ chạy đi Âu-châu ngày 3 Novembre 1923 (M.M.).

Chiếc *Capitaine Faure* sẽ chạy đi Âu-châu ngày 3 Novembre 1923 (M. M.)

⁂

Tàu ở bên Pháp Quốc chạy qua Saigon

Chiếc *Malte* ở Colombo chạy hôm 7 Octobre 1923 (C. R.)

Chiếc *Porthos* ở Marseille sẽ tới tối ngày 18 Octobre 1923 (M. M.)

Chiếc *Lieutenant Saint Loubert Bié* ở Âu-châu sẽ tới ngày 15 Octobre 1923 (M.M.).

⁂

Tàu đi Tonkin, Trung-quốc và Nhựt-bổn

Chiếc *Caravellas* sẽ chạy đi Hongkong ngày 12 Octobre 1923 (C. R.).

Chiếc *Malte* sẽ chạy đi Haiphong, ngày 19 Octobre (C. R.)

Chiếc *Porthos* sẽ chạy đi Hongkong, Shanghai Kobé tối ngày 21 Octobre 1923 (M. M).

Chiếc *Lieutenant Saint Loubert Bié* sẽ chạy đi Hongkong, Shangai, Kobé, Dalny, Takou ngày 16 Octobre (M. M.)

Chiếc *Le chef Mécanicien Maihol* sẽ chạy Tourane, Haiphong ngày 14 Octobre 1923 (M. M.)

⁂

Tàu bên Nhựt-bổn, Trung-quốc, và Tonkin chạy qua Saigon

Chiếc *Commissaire P. Lecocq* ở Takou, Shanghai, Hongkong sẽ tới ngày 21 Octobre 1923 (M. M.)

Chiếc *Campinas*, ở Hongkong, Hongay và Haiphong sẽ tới ngày 12 oct. 1923 (M. M.).

Chiếc *Cordillère* ở Yokohama, Kobé, Shanghai, Hongkong sẽ tới tối ngày 18 octobre (M. M.).

Chiếc *Odessa* ở Haiphong, Tourane sẽ tới tối ngày 21 Octobre (M.M.).

Chiếc *Capitaine Faure* ở Kankéou Pukow Sanghai, Hongkong sẽ tới ngày 30 Octobre 1923 (M.M.).

Nhà máy xay lúa
MÁY TÀU CÙNG CÁC THỨ MÁY KHÁC

Lục châu quí khách muốn lập nhà máy xay lúa cùng các thứ máy khác, hãy do nơi hãng « L'UNION INDUSTRIELLE et COMMERCIALE » môn bài 41 đường Chaigneau Saigon.

Giá đã rẻ, mà cách trả tiền bạc cũng là dễ ; cho trả 3 kỳ cũng là 4 kỳ, tùy theo ý mình muốn.

Ông chủ hãng nầy rất thiện nghệ hết sức về việc nhà máy xay lúa cùng các thứ máy móc khác.

Như trong lục châu quí khách muốn hỏi đều chi về máy móc cùng đồ phụ tùng nhà máy, thì hãng nầy sẵn lòng hồi âm tức thì.

Có xưởng tại Chợ-quán làm và sửa đủ các thứ máy, cũng việc làm rất kỹ càng và khéo léo lắm.

Một bức thơ long-trọng

Tôi gặp nhiều dịp tốt, tôi nghe nói chuyện ông *Robert Crémieux* có lập một cái nhà giấy để lo giúp thưa-kiện, về việc Toà án và kêu nài bên chánh-trị nơi quan Nguyên-soái và hết thảy các sở thuộc về nhà nước cai-trị đó.

Lại tôi còn nghe đồn vang khắp xứ rằng ông *Robert Crémieux* đã xin phép được mà sao-dịch ra chữ quốc-ngữ các luật-lệ, chỉ-dụ và lời-nghị ban hành cai trị nhơn dân trong đất Nam-kỳ, là cố ý cho con nhà Annam ta đọc lấy cho biết phận sự, quyền phép và thưa kiện, cho khỏi sai lầm, tốn của, vô ích, thất công như bấy lâu nay vậy.

Bởi vậy tôi muốn gặp người cho biết mặt. Tôi thân hành đến tại nhà giấy của người lập tại Saigon đường cái Bonnard môn bài số 16 hiệu. Tôi mới ngó thấy tận mặt, ông *Robert Crémieux* thật là một người dễ thương lắm, chiêu hiền đãi sĩ hậu đãi, ăn nói nho nhã, đằm thắm lắm; người lấy sự chơn tình mà trò chuyện, giác liêu, với thân chủ, hay là mỗi ai đến viếng nói chuyện cũng người cũng vậy.

Ông *Robert Crémieux* lại không nệ chỗ khó nhọc, mất ngày giờ, mà cắt nghĩa cho tôi hiểu công việc người làm là làm sao. Nghe nói thiệt là tuyệt diệu lắm, việc làm có thứ tự lớp lang lắm, cách thức rành rẽ tiện cho thân chủ vô cùng. Việc nào làm cũng mau rồi ; thế vừa giao việc đến tay người, thì người coi đọc tờ giấy, xét tới nghĩ lui, coi phải làm thế nào, rồi lập tức thân hành đi lo việc nào cung khám. Ông *Robert Crémieux* là một người siêng-năng cần việc làm, chẳng biết một mỏi là chi cả. Người có nói cho tôi biết rằng từ ngày lập nhà giấy hồi tháng 2 tây năm nay, cho đến bây giờ, người chẳng có đặng nghỉ ngày nào hết thảy, nào là ngày chúa-nhựt, nào là ngày lễ-cả thì người cũng đều làm việc luôn-luôn. Lúc nào mà rảnh được một ngày, thì lại đi viếng thân-chủ Lục-tỉnh, đi xét các nơi có đặt Đại-lý thay mặt cho người tại Mỹ-tho, tại Vĩnh-long, tại Cần-tho tại Sóc-trăng, tại Lông-xuyên, vân-vân chớ chẳng phải có giờ rảnh đặng mà nghỉ ngơi được đâu.

Như việc chánh-trị kêu nài nơi Quan Nguyên-soái và nơi các quan chủ-tỉnh cùng các sở khác thuộc về nhà-nước, như sở Thương-chánh, sở Trường-tiền, vân-vân ; thì ông *Robert Crémieux* làm mau khám việc lắm ; còn khi nào mà kiện bên Toà-án mà phải mướn Trạng-sư cãi giúp việc, thì, ngài lại mướn Trạng-sư giùm cho thân-chủ tiền công ăn rẻ lắm, và người cũng hiệp sức cùng Trạng-sư ấy mà lo cho mau rồi việc cho thân-chủ, chẳng có bê trễ khi nào bao giờ.

Thật ông *Robert Crémieux* là một người nhơn đức, hay làm phải, vụ nghĩa khinh-tài lắm, không có cơn nào mà người khi thị kẻ nghèo khổ bao giờ. Người giải luật-pháp, bàn-luận giùm, không ăn tiền công chút nào hết, bởi vậy trong bốn tháng mà người đã giúp không ăn tiền được số 500 việc thưa-kiện vậy.

Từ ngày nhà nước Tân trào cai-trị đất Nam-kỳ ta đây, năm nay đã được trên 60 năm rồi đó, có, ai mà làm được như vậy hay không. Thật là cho tôi chưa từng thấy đó.

Ông *Robert Crémieux* lại còn làm ơn lớn cho dân tộc ta nữa, là người chẳng nệ tốn của hao tài, nhọc lòng, mất công, mà coi sao-dịch ra bằng chữ quốc-ngữ các luật-lệ, lý-luật, chỉ-dụ và lời-nghị ban hành cai trị nhơn dân trong cõi Đông-pháp thứ nhứt là người cố ý cho Annam đất Nam-kỳ mình đọc lấy cho biết phận-sự mình phải ăn ở thế nào, cho biết quyền, phép của mình được hưởng là làm sao. và cho biết cách thức thưa-kiện khỏi để thế nào mà làm cho khỏi sai lầm, mà tiền mất, tật còn như xưa nay vậy. Ấy có phải là ông *Robert Crémieux* chung cùng với nhà nước Đại-pháp mà làm cho dân tộc ta biết được quốc-âm luật-pháp, thể-lệ đó chăng ? Biết chừng nào mà chúng ta đáp nghĩa lại cho ông được trong việc lành quãn-đại như vậy?

Chúng ta là con dân annam ; chúng ta có một đều phong ngợi nhà nước Đại-pháp đã lấy lòng nhơn từ mà sai một nhánh vàng dòng giống sang trọng bên nước Langsa qua đây mà thay mặt giáo-huấn chúng ta đó mà thôi. Chúng ta cũng đặng vui mừng mà có ông *Robert Crémieux* qua ở xứ đây mà làm lợi cho dân tộc ta như vậy.

Bởi vậy trước khi cất bút tôi phải nói cho anh em biết mà làm một đều tốt sau nầy : là có nhiều kẻ ghen-hiền ghét-ngỏ, muốn làm hại cho ông *Robert Crémieux* nên bày đều truyền ngôn nói xấu cho người nhiều việc. Những kẻ ấy biết rằng ông *Robert Crémieux* là người thật tình muốn làm ơn cho con nhà Annam ta, nên bất luận là việc chi thế người làm được thì làm cho con nhà Annam ta khỏi bị gạt gẫm, mất của hao tài đó mà thôi ? Vậy thì những kẻ ấy sợ người có để mắt mà bắt phải đứa mặt thám ra cho thiên hạ ngó thấy đó thì ai mấy, ngại ngùng lắm, nên chúng nó kiếm chuyện đặt đều mà nói xấu cho người lành như vậy. Ấy vậy anh em phải giữ, đừng nghe lời những người nói xấu cho ông Robert Crémieux. Bởi vì chúng nó không có thật lòng binh vực con nhà Annam như ông *Robert Crémieux* vậy đâu, chúng nó chỉ lo có lợi riêng thì đủ đúng mà thôi.

Tôi lấy làm toại chí mà làm quen với ông *Robert Crémieux* là người đã rước, đãi tôi trọng hậu mà lại còn giao hảo với tôi nữa ; nên tôi lấy làm kiêu-hãnh mà biết đặng người lành như ông Robert Crémieux vậy.

Cholon, le 15 Aout 1923.
ký tên : LÊ-VĂN-TRUNG

[illegible]

SỮA "A L'OURS" CON GẤU
Là thứ sữa tươi tự nhiên
Đại lý một mình hãng : « Société Marseillaise d'OUTRE-MER ».— SAIGON

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
DU DOCTEUR RIP
Vệ sanh TỔNG của Lương y RIP chỉ

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống dặng cả. Những kẻ tuổi cao khi lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt dặng cứ lão thành đồng, một mày tươi tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đừng bỏ mất mẫu, cổ huyết bạch, có chừng, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ, lẫm liệt, da thịt đỏ sắn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marins số 190, Cholon.*

Dépot PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue des Marins Cholon.

LỜI RAO

(SẢN MỘT THỨ-XOÀN NƯỚC VỐV)

Kính cáo cùng các bà đặng rõ: Tiệm thợ bạc tại bến xứ Tây (An-châu) và Trung-quốc (Tàu) mới gởi qua các thứ đồ NỮ-trang và Ngọc-thạch đủ kiểu thiệt tốt, kẻ ra sau đây:

Bột thầy-xoàn lớn nhỏ nước trắng xanh tốt, muốn mua lớn nhỏ cũng đặng.

Đồ NỮ-trang đủ thứ kiểu, nhẫn bột thầy-xoàn tốt, cũng bạch kiểm (Platine).

Bán Ngọc-thạch xanh tốt đặng làm cà-rá, bông tay, vòng đeo tay đủ thứ kiểu.

Bán đồng hồ vàng trái quít lớn nhỏ và đeo tay cũng có đồng hồ treo đề kiểu là, trong mấy có đề 15 hột chai (15 Rubis) đi thiệt đúng, xin coi theo 3 hiệu hãng dây.

Lecoma 2e Election

Giá bán rẻ hơn các tiệm khác.

TIỆM THỢ BẠC: KYTUM.— 179 Rue Catinat.— SAIGON

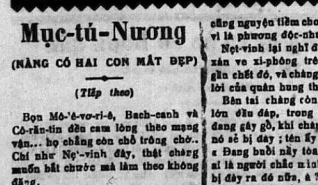

MAY MẮN CHO ĐỒNG-BANG TA

Vẫn người sanh ra trên trái địa cầu, ai ai cũng đều trong cặp con mắt mình cả, nên người mà đui tối dầu có trí hòa thông minh thế nào cũng thành ra vô dụng vì mất chẳng thấy thì làm sao thấy đường đi, thấy việc làm, v. v.

Nói tắt một đều cặp con mắt của con người như bánh lái ghe tàu vậy nếu ghe không lái, tàu không lái, thì làm sao đi ngay cho được.

Bởi thế, nên buổi thường nhứt ai ai cũng lo gìn giữ con mắt mình hơn hết. Thoản như có buội vô mắt thì cũng hết lòng lo sợ, đừng nói chi đến nhậm, đến đau. Nhứt là người Langsa họ biết vệ sanh nên họ biết sợ hơn mình nên trong trường học rồi có một đứa học sanh nhậm mắt thì liền cho nghỉ cả trường, vì sợ bịnh ấy nó lây. Chớ chẳng phải như đồng bào ta, rỏ nhiều người rất sợ thọ, đã đau con mà không săn sóc, đề đến đau sáng cùng là cho đến kẻo mẹ con mắt không thấy đường, đã vậy mà lại không biết thầy nào hay, thầy nào dở mà liền đến đường bịnh. Ai coi thầy nào thì liền nghe theo thầy nấy, chớ không biết vậy thầy ấy có học nghề trị con mắt chuyên môn hay không, nên rốt cuộc liền mất tật còn.

Phải biết rằng việc học nghề y khoa của người Langsa, người ta học dầu đầy thiệt thành nghề nấu mưa học đủ tới bằng cấp y khoa tấn sĩ thì mới được làm nghề y, mà trước hết phải thi đỗ bằng tú tài rồi được học đặng y khoa. Bề vậy rồi mà nghề y khoa lại chia ra nhiều môn, nếu họ phải học chuyên môn là khác. Như nghề thuốc con mắt, thì phải học chuyên-môn trị con mắt, bởi thế hiện nay tại Saigon ta đây có *quan lương-y Bigo chuyên về môn trị bịnh con mắt, bịnh lỗ tai, bịnh lỗ mũi, nói tắt một đều là tứ cố sấp lên. Ngài ở tại đường Richaud số 122.*

Quan lương-y Bigo, thật là một ông danh y có lòng bác ái, hễ bịnh nào tới tiệm ngài thì chẳng phải lấy sự giàu nghèo mà phân biệt, tấp nước tới là mời lượt, mà lại ngài thường bịnh mau lành, ấn tiền lại rẻ. Ngộ nói thấy *Lê-văn-Kiệu* làm việc sở thương chánh đau con mắt tuồng gần đui nhứt lay ngoài, nên thấy Kiệu lại làm mặt. Đến sau thấy Kiệu tìm thầy Bigo ở gần thấy, thấy lại đặc một quyển sanh rẻ của thầy con mắt đã bị mấy kẻo, đau gần có hai chục năm, thì cũng nhờ quan lương-y Bigo mà hết tiền. Còn nhà ở gần Mỹ-Tho, Petrus Trường đau con mắt cũng nhờ quan thầy *Bigo* mà mạnh.

Còn nhiều kẻ khác nữa tôi không biết tên cho hết, nhưng tôi cũng nghe cái đại danh của ngài như thế, nên có chỉ nói đôi đứa con của người anh em, đau mắt sắn đui, cũng nhờ ông mà bịnh đứa nhỏ đã hết.

Thấy một là tôi nghề của quan lương-y *Bigo* về việc trị bịnh đau con mắt, hai là đặt tôi-ở đặng ngài, khỏi phải đi xa, mà nhứt là trong lúc cuộc chiến nầy cho đến như kẻ khác, nên tôi viết ít hàng xin giới thiệu cho các bạn đồng-bào, nếu ai có rủi đau con mắt cùng là cái bịnh khác, hãy đến tiệm *quan lương-y Bigo ở đường Richaud số 122.*

Quan lương-y *Bigo* có lòng thương người Annam ta lắm, nên tiền bạc tuy là vô hàng nhưng ngài biết xử với mọi người, thật là đáng thương tài của ngài mà cũng đáng tương tình của ngài.

Theo ý tôi nghĩ ở xứ ta chưa có quan thầy tri-sức trị con mắt chuyên môn như ngài, nên tôi nghĩ đó cũng là một dịp may mắn cho đồng-bào ta lắm đấy.

TRẦN VĂN-CHIM.

Định đơn-ông

KHÔNG CON

hay là đứa-bà KHÔ CHIỀU THAY thế chửa hãng thuốc YSTALINE. Thuốc nầy tuổi nào uống cũng được.

Thuốc nầy là vị thuốc của các Lương-y trong các xứ đã chữa bịnh không con. *Ấy là một vị thuốc mới tiềm được, bào chế theo vân-học kiêm thời, mà nhứt là hiệu lắm.* Có nhiều lời khen ngợi tánh thuốc lắm.

Tiệm chánh : LABORATOIRE YSTALINE, môn bài 35 *ở đường* Blanche tại thành PARIS.

Giá một chai (có lời khuyên giải rỏ ràng và kinh vẽ cho đủ hiểu cách dùng của ông Lương-y Jean) là 20 quan tiền Langsa.

Tiệm bán lẻ ở Saigon : L. SARREAU, hãng thuốc.

TẠI TIỆM
ĐẠI-ÍCH
o CHỢ-LỚN
ĐƯỜNG THUỶ-BINH, MÔN BÀI SỐ 375

Có bán xe máy đạp hiệu PHI-PHI MALBROUGH, TALBOT, mấy xe hiệu nầy tốt hạng nhứt mà giá lại rẻ hơn các hiệu khác.

Có bán đủ *đồ phụ tùng* theo xe máy đạp, giá rẻ; *Quạt điện khí, bán đủ điện khí, bóng đèn điện* hiệu Philips, *dây đèn*, vân, vân.

Có bán *đèn măng-song* thắp bằng dầu sáng và dầu hỏi cho tới 800 bougies, *đồ để hầm đồ ăn* thắp bằng dầu hỏi.

Có bán *Cẩm xe-kéo* giá rẻ lắm.

THIỆT LÀ RẤT HUỀ-DẠN

T. MORISE
NHÀ CHỤP HÌNH NHỨT
St. Pierre Sambets
(cách chợ-cũ)
SAIGON
ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỒ THỨT
Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tây ý người muốn.

Sông lâu nhờ rượu
(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện nầy gần bên nước Hoà-kỳ có một ông già 107 tuổi mà hãy còn mạnh mẽ như người ít tuổi, đi đứng hồi hồn nói nói năng, có ngày ở người trẻ ngoài đồng cỏ làm công chuyện.

Ngày họ có một người đi thăm ông, hỏi thử cho thiệt lại đều ông ăng gì làm cho nên có mà còn sức lực không phải kém vậy? Ông già đáp lại rằng: Có chi là đó mà hỏi, có đều tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quina Gentiane hiệu Mazet là một thứ rượu trường sanh bất lão.

Người khách ngỏ nói chừng có lòng muốn một việc trường thọ như ông, liền về nhà tại trở đi mua cho đặng lấy rượu Quina Gentiane mà dùng mỗi bữa. Thiệt là nghe nói cũng có đạ tham sanh, cũng biết rủ nhau đi mua rượu ly đem về mà uống bổ quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (épiceries)

OÁN-HỒNG-QUẦN thứ sản in rồi

Thứ hảy còn đang tiếp

Nước POUGUES
rẩy để BỔ LỰC rất nên *thần hiệu*, lại còn trị bịnh BAO TỬ và bịnh đau RUỘT nữa.
Có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
Là Đại-lý *ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Tourane*

Hang buôn E. HEUMANN
60, đường Mac-Mahon.— SAIGON
Tên đăng đánh dây thép : HEUCO
Saigon
Dây thép nói số 268
NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG
LÃNH VIỆC — BÁN SOÁT
Có trữ bán :
Rượu CINZANO Turin
Vermouth, Anti-Spumante.
Hãng PIDWELL Paris
Sữa Condensé sucré «Favorite»
Sữa không đường «Gloria»
MULFORD & Cie Philadelphie
Pastilles à la Menthe ;
Màu hường, Màu tiêm
NICOLAS ROUGIER FILS
Marseille
Đồ nhuộm tơ, vải
LE NÉOPTOL FRANÇAIS Paris
Thứ lấy độc cốt nhứt. Giết độc trùng
Tránh khỏi sự tiêm-nhiễm và các thứ bịnh
Bán các mũi hột vô dơ
GUILLOT & Cie BORDEAUX
Là thứ rượu mạnh
BOUCHAND PèRE & Cie FILS
BEAUNE (Côte d'Or) Reims
BORDEAUX
Rượu tốt Bourgogne và Bordeaux
Rượu thường dùng
ELESCA Paris
Đồ ăn lẻ
Sửa đường Cacao là một thứ ăn điểm tâm qui lắm, mới lấn ăn có pha với nước sôi.
Hãng LAUTIER Fils
Crasse (France)
Dầu Olive thứ thiệt surfine vierge có sốt
Olive de la Provence nấu bảo chắc rằng tốt.
A. DEJEAN.— CETTE.
Rượu mạnh.
Société Coopérative des Muscats naturels de Frontignan
Vin ROUSSEUX dans des Bardes
Là thứ rượu Sâm-banh ngon

LỜI RAO

Tại tiệm tôi có trữ bán máy cày vàng (Lanitour) hiệu cả hai trước tốt mới đặt bên tây gởi lại, hai cái trực bề dài tấm phân tây, giá mỗi cái 120 đồng ; ai muốn mua hãy gởi thơ xin hình máy ấy tôi sẽ gởi cho.

SỞI QUANG-HEO
Commerçant (BARRIER)

Mục-tủ-Nương

(NÀNG CÓ HAI CON MẮT ĐẸP)

(Tiếp theo)

Bọn Mộ-tê-vơ-ri-ô, Bạch-canh và Cô-răn-tin đến cam lòng theo mọng vận... họ chẳng còn chỗ trông chờ.. Chỉ như Nẹt-vinh đấy, thật chẳng muốn bắt chước mà làm theo không đặng.

Chàng đã nói với họ, rồi lại... chẳng nói rằng miệng còn một chút hơi, thế gì chàng cũng phải cương cầu với cái vận-thời cho đặng.

Vậy mà có phương chi thoát khỏi cái ngục thẳm ấy chăng ?

Có chớ, lẽ nào không !... mà cho có phương chi siêu-phàm kia, mới đặng !...

Dầu phương ấy khôn tiếm, chàng cũng nguyện tiếm cho đặng mới nghe vì là phương độc-nhứt.

Nẹt-vinh lại nghĩ đến hồi mình bị xăn ve xi-phông trên cầu một cái gần chết đó, và chàng sực nhớ những lời của quân hung thủ nói rỏ ràng.

Bản tai chàng còn vẫn nghe tên lớn đầu đáp, trong lúc cùng nhau đang gây gỗ, khi chàng nói rằng bọn nó sẽ bị đày ; tên ấy đáp như vầy : « Đang buổi nầy tôa hay lắm lớn, ai là người chắc mình ngày nọ khỏi bị đày ra đó nữa, à ?...

Chàng nhớ đến câu ấy rồi vàng tia ra một việc.

Chàng nghĩ như Rốc-so-hoe, khi trước, bị đày ra đại-hải, rồi hằng lọc lừa mà trốn đặng, trở về, Ấy còn hơn mình ở đây lâu ngày cho mắc phải bịnh phong-điên, rồi biết no nao mạnh đặng. Thà để bị đày mà còn thể cậy trông !

Nghĩ như vậy, chàng bèn chẳng thêm lo chi nữa, và thêm khẩn khái, dầu nguy hiểm chi cũng không lay nổi tánh cang cường của chàng từ đấy. Chàng quyết một lòng chống trả với vận thời.

Đi tìn phương cùng ấy, mà chàng còn o, là o rằng mình xin bị đày không đặng đó thôi !

Ước dầu hai mươi ngày kể bữa quan lương-y khán bịnh Nẹt-vinh, chàng xin đấu mình ra mắt quan thầy ý ấn-lý.

Chàng nói rằng : « Bẩm ngài, tôi có một việc xin cùng chiêm ngày cho ngài rõ, tuy việc ấy có hại cho tôi song tôi quyết không dấu-diếm...

Quan thầy ấy làm ngơ, ngước mặt lên hỏi : « Cùng chiêm một việc ?... Việc chi đó ?

— Bẩm ngài tôi là đứa giả mạo... lính kia đã không sái .. Tôi chẳng hề mắc chứng phong điên.

— Chú nói sao ?...

— Tôi nói rằng tôi mà xưng tên Nẹt-vinh đó là mạo xưng hầu may mà đặng thả ra... Nhơn vì mưu tôi chẳng thành tôi xin thú thật... Tôi thiệt là Rốc Rốc-so-hoe tù ở Gai-danh vượt ngục !...

— Chú là Rốc Rốc-so-hoe ?...

— Dạ, bẩm phải... Xin ngài muốn tỉnh cho tôi là sao thì tỉnh tiền, và để chỉ tôi đây mà chứa người đến hiệt... chỗ chứa tôi chẳng phải ở chốn nầy !

Thầy thuốc quản-lý nhà thương không còn nghi ngờ chi nữa ; và Nẹt-vinh đã khai như vậy đó, thì bèn nhà nước bỗy lâu nói và giả-mạo, nào có được.

Còn chuyện khán bịnh Nẹt-vinh kia, là khan cho lấy có.. Gặp con quan chánh lương-y đi khỏi, không ai cần trở Nẹt-vinh, ông thầy quản-ý cứ nhậm lời chàng xin đó.

Cứng bèn sở lìn kìn hay, Bi-son-nô lấy làm đắc chí, vội-vàn chạy qua thộp miếng mồi ngon.

Vào đến trước mặt Nẹt-vinh rồi, anh tỉnh kín nói : « Đó, như vậy chẳng phải là Ta biết thế nào rồi mi cũng sa nghĩ lại chớ !... Nói cho phải, thấy mi rằng mà vậy-vùng thế ấy, ta cũng có lòng trách mọc chi dâu... Mưu của mi không phải đó, dầu kẻ tánh hơn ta đây cũng mắc nữa đa !... Ô mà thấy mi IM đặng tù rồi, bị người ta như vậy, ta đã đánh bụng... đánh bụng nên để rồi ta bỏ cho mi một gói thuốc, phòng khi qua biển nửa chơi !...

Nàng Mạch-lên mà thuận tình với Đại-bea là khi nàng bỏ rằng nếu để nàng mãi, không thế chi dời nổi cái cái của chàng đã quyết liều mình.

Tuy là nàng khôn-khiếp trăm phần, chớ nên không bề nghĩ trong mình, nàng còn chống trả với chàng lâu nữa.

Bị thuốc mê giả làm nên đến bỗi đàm tán đi rồi, từ chi nàng đều rã rượi, gần rồ thấy tê-mê.

Gượng hết nổi, nàng tế xại trên cái ghế dài, hai con mắt nhìm hip, mỏi lài xuống, mặt không còn chút màu.

Đại-bea kinh hải, tưởng đã không xong. Chàng đem hết khoa học mà trị ngừa cho bịnh nàng đừng khởi phát.

Nếu Mạch-lên mang bịnh, chắc là cả hai đều mang khốn, vì dầu chàng có đề phòng cho mấy, việc nầy dầu khỏi lậu ra.

Đại-bea biết rằng nếu không đem nàng ra khỏi chốn ấy, là thế nào cũng không qua nàng khỏi thát.

(Còn tiếp),

TẤT

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG
(Rizeries d'Extrême-Orient)
Hội nặt danh vốn hùn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số
Ở tại SAIGON, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy lay và kho trử ở tại CHOLON.
CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA
MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIỮM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO
Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mốc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẽ sắn viếng mà bàn luận. — MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO BIẾT.
Phong việc : *ở tại đường Belgique, môn bài số 15.*
CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦNTHƠ — Vả có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE 2.500 EXEMPLAIRES — L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage : 3520 ex
Saigon le 11-10-1923

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm rồi hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;
Làm các món nhỏ rời của mó-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch

Thì xin chư-tôn hãy đến :

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE
Tại Khánh-hội. Quai de la Marne
Dây thép nói 93 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG L. GAFFORET
hiệu : ALCYON
Mua bên hãng trường Thống đem xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đem hình phân thưởng của quan Toàn-quyền ban tặng. M. L. GAFFORET nghề xe máy đạp hiệu ALCYON đã lâu năm nhứt.
Con bán phía mấy người Annam đem hình phân thưởng khai trường thì M. Trần-văn-TUYÊN hạng nhứt, M. Trần-văn-CHÂN hạng nhì, học ở ấy cũng nghề xe máy đạp hiệu ALCYON
L. GAFFORET.

TRƯỜNG HỌC TƯ HUỲNH-CÔNG-PHÁT
19 & 35, Boulevard Kichener (Cầu ông lãnh).— Saigon

Đến ngày nay, Bổn-trường có tiếp đặng 17 cái thơ của Phụ-huynh, học sanh các nơi gởi cậy trường lập lớp 1re ANNÉE (cycle complémentaire) vì tuy trường nhiều mà cũng không đủ chỗ thâu học-sanh lớp ấy cho hết nên Bổn-trường vâng theo ý và nhứt định ngày 8 OCTOBRE 1923 nầy, nếu số học-sanh xin học được 40, thì bổn-trường mở lớp đó liền.

Mấy trò không có Cấp-Bằng Sơ-Học, muốn xin vào học lớp nầy thì trường dượt trước, hễ đủ sức thì mới thâu.

Bổn trường đã chọn được M. CÉSARI ; BACHELIER ÈS-SCIENCES MATHÉMATHIQUES và M. KRÉDAN có BREVET-SUPÉRIEUR đặng dạy lớp 1ère ANNÉE ấy mỗi ngày. Tối từ 7 giờ tới 9 giờ có giáo-sư Tây và Nam khác đến dạy giáp.

Giá tiền lớp 1re ANNÉE mỗi tháng

Học trong	19 $ 00
Học và ăn buổi trưa	13 00
Học ngoài	8 \ 00

Tiền trường đóng trước ba tháng. Sách, vở, giấy, mực về phần học-sanh chịu lấy.

NOTA. — Bổ-trường không nói, Phụ-Huynh học-sanh cũng rõ biết sự dạy dỗ nơi trường cho-mần là thế nào, vì trường mở hai năm nay ; năm thứ nhứt thì đậu 30 trò, năm thứ nhì 22 trò (vì 12 trò đi thi nên thi không đỗ vậy). Còn bổn 14 septembre nầy, học-sanh các nơi lựa thi tại trường Chasseloup-Laubat là 114 trò, chấm đậu 20 trò, học-sanh của Bổn-trường vào thi đậu 4 trò, lại chiếm mấy số trên : Trò Dặng-văn-Chành đậu số 1. — Trò Cao-huỳnh-An đậu số 2. — Hai trò kia, một trò đậu số 5, — một trò số 8.

NGUYỄN-VAN-THIẾT
Quản-lý
PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU
Hôtel de France
N° 157, rue Catinat, N° 157 — SAIGON
PHÒNG
Mát mẻ, Thanh tịnh
PHÒNG TẮM Sạch-sẽ, CÓ NƯỚC
GIÁ RẺ

Gia-truyền tập

Thuốc kiết

Như si có bịnh kiết hãy đến tiệm thuốc bắc mà mua vị Nhủ-hương 1 su, Mộc-dược, 1 su, một chung sống trả nước sông ba vị mà chưng lại cho tăng nhau bỏ thêm vô 4 cục nhựa bông bằng trang vải hồ, dặn trăm vậy (chớ nhiều lắm sợ say) rồi uống, uống chừng vài lần như vậy, thì hết, người lớn thì uống như vậy, còn con nít thì uống ít hơn, tây theo sức nhựa mà uống kẻo say. Bài thuốc nầy người ta dùng đã nhiều lần đều thấy hiệu nghiệm cả.

* * *

Thuốc kiết

Lá trâm trơi bỏ 1 nắm, nhánh và lá đem thoái lửa cho chín, rồi rửa cho sạch (rửa bỏ khói uống không nên), bỏ vô siêu hay nồi nấu nước cho đậm, mỗi khi ăn cơm rồi thì uống, mỗi lần khát nước cũng uống, đừng uống nước khét, uống như vậy vài ngày cũng thấy hiệu vậy. Song phải biết : bịnh kiết cũng như bịnh rét vậy, thuốc giỏi vì mặt ưa, người ta dùng nhiều cách mà trị lắm.

* * *

Thuốc sức

Như ai trong mình có bịnh sức, thì nhỏ 1 nắm cỏ Mồng-chiều lấy hết và gốc rễ, rửa cho sạch đem đâm nhỏ vắt lấy nước chừng nửa chén ăn cơm, một trái chanh giấy vắt lấy nước hòa chung với nước cỏ Mồng-chiều mà uống thì hết sức. Ngoại trừ : khi nào có nóng lạnh rồi mới sanh sức, thì chẳng nên uống vì bị nóng lạnh e khí cỏ trái, nên phải tiêu phòng, đã chua hay ky trái.

VÕ-TIỀN-TẤN,
Bentré, Bảo-phước, Hưng-lễ.

Nam-kỳ nông vụ

Tanan. — Đồng Mộc-hóa còn bị nước ngập luôn luôn. Trước khi nước ba xuống không có thể trồng trái-cây được cả. Nước ngập tràng phía Bắc quận Thốt-Nốt nên ở đó lúa cấy bị ngập rạo. Nếu mà nước ngập vậy mãi thì mùa tới đây sẽ bị hư hại. Ở các nơi ở tại châu-thành quận Bình phước lúa mọc lên sớm-sớ lắm. Lúa cấy lại rồi hết. Mùa mưa 3 tại kinh thập mười không biết sao mà đoán chắc. Ở phía Bắc quận Thủ-thừa người ta lo cứu những mạ vì nước khỏi sự xảo xuống rồi. Phía Nam tỉnh Tanan thì mùa mưa coi tươi tốt lắm.

Giá thường 100 ki-lô gạo 11 $, lúa 6$20.

Cholon. — Trong năm tháng Septembre sau nầy mưa nhiều lắm. Lúa cấy vì thiếu nước nhờ mưa đỡ lắm. Thấy lúa mọc lên có mùi tươi tốt nên người ta có thể trông mùa tới rằng được. Lúa sớm đã khởi sự đơm bông.

Giá thường 100 ki-lô gạo từ 11 tới 12 $ lúa từ 6$30 tới 7$50.

Chandốc. — Đã 15 ngày nay nước bạ xuống lần lần mỗi ngày 2 con nước. Có một vài chỗ lúa cấy mà lên khỏi mặt nước chắc có một phần sống lại được. Việc nước lớn mà ngập lúa đó thiệt hại lối chừng 8 o/o.

Về thời hại lấy tay vấy nhang mà cũng có thể gỡ được vì đến chừng nước hạ xuống thì nhà-nông họ sẽ lo trồng lúa muộn hay là lúa ba tháng. Lúa mùa tới, chắc rằng thì tang đủ xuất cũng mà lại không đủ cho dân nổi hại ấu.

Giá thường 100 ki-lô ; gạo 10$25, lúa 6$10

Soctrang. — Lúa mùa đã cấy hết rồi còn lúa muộn đang làm xạo tới. Mưa thường vì nhiều, mưa thuận cho lúa mới cấy.

Giá thường 100 ki-lô gạo 10$10, lúa 5$80.

RƯỢU COGNAC
HIỆU :
BISQUIT DUBOUCHÉ & Cie
Rượu mạnh
này ngon
nhứt hạng
Ai không
nòng uồng
làm
có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
Là Đại-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Tourane

SỮA BÒ TƯƠI
CÔ ĐẶC ĐỘC
NESTLÉ
Có hai thứ hộp

Ai tới sở tàu hiệu SONG-LONG (Con Rồng) nằm bến L'U. C. I. A. chớ nhọc gì là « An-Nam » ở Saigon đường bình hộ (Boulevard Charner) cũng nhà 34 đã tới lại chẳng hỏi phải mua, xuống mua, đều đánh lên chứng nào cũng cân tốt chẳng sai. Vậy xin chư quí ông, quí bà hãy nam nữ đừng thấy cho biết. Mấy bà bổn hiệu SONG LONG xây nhớ đánh lên bằng hiệu nầy bộ bài chữ cho hiệu khác. Vì tới nầy về sau ở ngoài mấy hàng thứ tức nẫu nấy bèn-hàng sẽ đồng con cháu bằng nhỏ để ý như thế đặng thường cho bổ ai trông mua bài tứ nầy cho khỏi hàng. Kể được mười con đến hãy, hoặc là sấp lên, rồi phải cắt con đến chữ đã định luôn những chữ nhỏ, gởi lên cho bổn hãng đặng lãnh đồ thưởng.

Trong những con đến chữ đã đến trên nầy bao lớn hãi tứ nẫu SONG-LONG của nhà-hàng đến số nhứt đại-lý kỳ tên ; những con đến nhỏ không có bên đại-lý kỳ tên thì là mọc giả. Khi quí ông quí bà hãy xem cho kỹ

L'U. C. I. A.
SAIGON

貢西安興祥行辦會
註商本請
册標行記

UNION COMMERCIALE INDOCHINOISE ET AMERICAINE
CON DẤU ĐỂ TẠI ĐỂ LÃNH ĐỒ THƯỞNG
PRIME
獎 賞
SAIGON

TOUTES LES NOUVEAUTÉS PHARMACEUTIQUES
RÉCEPTION PAR CHEQUE COURRIER
PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — LABORATOIRE — SPÉCIALITÉS — HERBORISTERIE — BANDAGES — PANSEMENTS — DROGUERIE — PRODUITS CHIMIQUES
L. SOLIRÈNE
PHARMACIEN DE 1re Classe
Licencié Ès Sciences
SERVICE SPÉCIAL pour l'asepsie du cathétérisme urétral
PHARMACIE PRINCIPALE
Fondée en 1865
Place du Théâtre.— SAIGON
SERVICE SPÉCIAL pour l'asepsie du cathétérisme urétral
MAISON DE PREMIER ORDRE
LA PLUS ANCIENNE, LA PLUS VASTE
ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

MUỐN TRỪ CÁC BỊNH RÉT CÓ CỦ
Thứ RÉT VÔ DA
thì hãy uống thuốc
QUINOFORME
bằng hoàn, viên tròn hay là viên giẹp
Một thứ thuốc chế bằng hóa-vật đã đồng trong cửa thuốc-điển Langsa.
Có trữ : Các nhà bào-chế-sư
Y-viện La CROIX
29-31, *Rue Philippe de Girard*, PARIS

ĐỖ-TRIỆU KỲ DUYÊN

PAR
M. LÊ-HOÀNG-MƯU

HỒI THỨ TƯ

(Tiếp theo)

Bấy lâu giấu nhẹm không hề chuyện,
Bỗng không mà nổi biển xây ra,
Từ cô-ba hồn xuống Diêm-la,
Chị không biết sao mà lấy lại.
Nay thừa dịp xin chàng tường đoái,
Trước kia sao, sau vậy mới là ;

Chị mà làm đặng như vậy :

Chàng chẳng nghĩ cho phận cô-ba.
Mẹ-mần cuộc trăng-hoa thất tiết.
Chị gìa chịu một mình ai biết,
Chàng dám đâu mảng nhiếc hay sao ;
Người ngoài không rõ đặng âm hao,
Dễ đâu dám tiếng nào cười nhạo
Làm đặng vậy mới là trọn đạo,
Tô chất tinh một mảu với nhau.
Danh gìa nhà chẳng mất chút nào.
Trước cha-mẹ tới sau là chị. »

Đỗ-như-Sương

« Thầy duy vậy e không chánh-lý,
Việc chi không ưng ý khó làm.
Chẳng phải nay cách trở dương âm,
Mà không tưởng tình thâm cốt nhục.
Chị em gái cũng niềm thổ-tục.
Lẽ sao không có chút yên đương.
Liệu thương sao cho vẹn mọi đường thì tình.

Thầy nghĩ đó coi,

Phận Như-Tuyết mẹ-cha đã định.
Kẻ từ khi nặp sinh ưu qui,
Dầu không phèn cỡ-cảng tỉ-mi,
Cũng đẹp phận xướng-tùy tứ thuở.
Đã xuất giá theo chồng gia ở,
Mấy-khi mà gặp-gỡ qui ninh,
Nghĩa vợ chồng đồng khí đồng thinh,
Chung hưởng cuộc thế vinh pha qui.
Dầu rủi có lỗ-lợi mối chi,
Vợ sanh tâm chẳng nghĩ tình chồng.
Đâm mượn đều mua buổi bán bòng.
Quen theo thói loan chung phụng-chạ,
Thì gánh lấy tiếng đời nhục-nhã,
Có cang gì chỉ cả mẹ già,
Không phạm gì đành già thế gia.
Chẳng lấy tới trong nhà lớn nhỏ.
Nó có vậy Trâm-già mang hổ
Cang có gì họ Đỗ nặng đây ;
Nếu vạng suy nghe mấy lời thầy,
Ấy mới thật nhục lây cho chớ'
Ăn-năn kịp cũng đà khó gỡ,
Xót vì tay trót lỡ nhúa chàm,
Bởi tại mình gặp ách giữa đàng,
Dại bỏ lấy ma mang vào cổ.
Như vậy mới nhọ danh họ Đỗ,
Vậy mới là xấu tổ xấu ông,
Vì thiếp chưa trao mối chỉ hồng,
Chưa vâng chịu chữ tùng xuất giá,

Cao-trọng-Ngãi

« Chị xét vậy mới là lắm quá.
Tục vì rằng xấu là xấu nem :
Chị mà không với nhục cho em,
Ắc chẳng khỏi lời đèm tiếng siểm.
Đừng tưởng miệng thế không bao biếm.
Mưa ngỗ rằng không nhiễm lấy qua ;
Vả biết cho Như-Tuyết ngoại gia ;
Nên tự-ái cũng nhờ chồng ấy.
Kia tục-ngữ hãy còn để lại.
Câu mua heo lựa nái mới xong ;
Cưới gái thì cũng phải lựa đòng.
Biết tính vậy mới không lầm lạc.
Tiếng Như-Tuyết con nhà răn-rác.
Chẳng phải hoa tan-tác giữa đàng ;
Có phước mà lấy đặng chồng quan,
Hợp-cẩn tiếng giàu-sang trong xứ.
Nay Như-Tuyết đem lòng sanh-sự,
Vắng mặt chồng không giữ tiết-trinh ;
Chốn vườn giàu núp bóng bày tình
Tại bởi gái nhà mình hà trách.
Rủi gặp lúc rủng kia có mạch,
Chẳng may nhà là nhà vách có tai ;
Bề-bạc ra thiện hạ đều hay.
Thì luống thẹn-thì uổn danh với thế.
Bổn phận chị lại càng chẳng để,
Ước ngươiên chưa nặp thấy và qui ;
Ra đến đâu danh giá còn gì,
Mà chưa chịu xấu lấy tới chị.
Tránh sao khỏi tiếng đời dị-nghị,
Con em vầy, con chị lại sao ?
Hoa một nhành để chẳng giống nhau,
Ran một thứ ắc sâu một lọại. »

Đỗ-như-Sương

« Thầy luận vậy lại càng thêm sái,
Vì em tôi là gái có chồng,
Nếu sanh lòng ăn bắc nằm đông,
Thì chẳng phải xấu đòng xấu họ.
Vẫn biết nhục lây có chỗ,
Có sao nhà họ Đỗ phải mang ;
Tội đâu lây, hết quả vu vằng,
Hễ mặt với Trâm quan thôi chớ.
Nếu mà thiệp nhẫy rà gành đỏ,
Tui còn chi mối nợ ba sanh,
Cũng vì duyên kim-cải chưa thành,
Lại mang tiếng chẳng lành khó gỡ.
Lời khuyên trước e ra sàm-sỡ,
Vì Triệu-gia mất cỡ ngã lòng ;

Vì như

Thiếp kiên trinh giữ tiết giá trong,
Cửa rầu khép vườn hồng ngăn chặc.
Có sao lại lỗi niềm cầm sắc,
Nên nỗi duyên không đặc tơ đào ;
Xét lại coi nặng nhẹ lẽ nào,
Làm sao phải, làm sao không ; hãi ? »

Cao-trọng-Ngãi

« Lời chị nói em không dám cãi,
Lấy lý suy thì phải đó mà,
Nhưng lấy tình mảu thịt xét ra,
Chị chẳng nghĩ ruột-rà chi hết.
Chị đã chẳng xót thương Như-Tuyết,
Chẳng sợ ai đà diệc mẹ-cha ;
Cũng không e nặng nhẹ ông-bà,
Miễn nghĩ thiệt nghị gia là đủ.
Em dầu có dây lời khuyến nhủ,
Tránh xa đàn dì-xú bách-niên.
Ra lẽ em vì kẻ huỳnh-tuyền,
Mà quên xét tới duyên phận chị.

(Mai tiếp)

Đã khai trương hôm đầu tháng nầy

LÒ NHUỘM LỚN KIÊM-THỜI

Đường d'Espagne, số 153-155, (góc đường Filippini)

SAIGON

GIẶC ĐỒ KHÔ

Dùng các chất hóa học làm cho sạch và cho mới mà khỏi nhúng nước

TẨY DẦU MỠ

Làm cho sạch chỗ có vấy dầu mỡ

TẨY LẤM LÁP

Làm cho sạch chỗ dính mực hoặc màu gì khác

NHUỘM ĐỦ 72 MÀU

Bất cứ là y phục gì và hàng giẻ gì, đồ đờn ông, đờn bà chẳng hạn

CÁCH LÀM ĐÃ MAU MÀ LẠI KỸ

Vì dùng theo các phương thế *Kiêm-Thời*

XƯỞNG NHUỘM DỤNG ĐIỆN LỰC

XƯỞNG NHUỘM DỤNG HƠI NƯỚC

CHUYÊN NHỨT VỀ ĐỒ BẰNG NỈ TRẮNG

GIÁ THẬT RẺ

廣東二天堂大藥房

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

[illegible], rue de Canton — à CHOLON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy, cũng đều nhờ có khí huyết mà sống: nên hễ khí huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thủng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn Đường chẳng nài gian khổ, tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung-Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với tễ thuốc bổ bổ Trấn-Qui mà luyện ra thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thiệt là trên bổ-dưỡng rất nên hiệu-nghiệm.

Uống thuốc nầy thiệt là đại bổ, hết nóng sảy, không hồi hộp, ít khát nước, Cô-thân nguơn, an tâm thần sanh thêm tinh-thầy, cường tráng gân cốt, bổ tỳ bổ huyết.

Phàm kẻ tinh-thần hoàn hết, thân hề mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bịnh hoạn bất điều, hoặc chưa, [illegible] [illegible]

(Chí như đờn bà con gái mà có bạch đái, hoặc đường kinh bế tuyệt mà không thai nghén, thân thể ốm yếu ngủ tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc nầy thì được lâu thì nguơn khí ắt phục; chẳng luận nam phụ lão ấu, và cũng chẳng luận những bịnh chứng nào, đều dùn được hết, ấy là một thuốc để hộ Tiên-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu-nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG:

Lấy một thố thuốc nầy hòa với 1 lítre rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu, uống nhiều càng tốt, nếu đàng thuốc nầy mà đãi khách hoặc đem mà tặng cho bằng [illegible] [illegible]

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông dời gót ngọc đến tiệm ông mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các môn đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mái-đay bằng vàng, bằng bạc trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiến soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiến thiệt bằng thủy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các lương-y cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có muốn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

MAY KINH

Hãy hút thuốc FUMEZ LE GLOBE

« GLOBE » là thứ thuốc có danh tiếng bấy lâu, hút ngon mà không khô cổ.

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES

Là Đại-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnompenh và Tourane

Tiểu Thơ-tín

Lục-Tỉnh-Tân-Văn từ đây mở thêm một mục gọi là Tiểu Thơ-tín để hiến cho độc-giả chư tôn cùng là bạn đồng bang đăng làm đàng vãng lai với nhau cho dễn tiện. Đã gọi là tiểu Thơ-Tín, thì biểu rằng chẳng phải dùng mà đăng cả nguyên thơ, duy dùng nhắn nhủ một đôi lời, cho khỏi phải thơ từ gởi qua gởi lại và để tên để họ cho ai ghé mắt trông vào lậu sự. Hai đàng biết nhau cho tên riêng nhau, có hai người biết. Tỉ như một người A. B. C. . . một người X. Y. Z; ngoài hai người ấy thì chẳng còn có ai biết là ai, muốn nói chuyện với nhau, hẹn hò nhau, gởi thơ xin đăng báo, A. B. C. nhắn X. Y. Z., thì xin đăng:

X. Y. Z. Chiều nay vô Sở-thú, 4 giờ.
Hoặc X. Y. Z. nhắn A. B. C. thì xin đăng:
A. B. C. mai 2 giờ đi Cholon.

Ngoài hai người nầy, có ai biết ai là ai, cho đến nhà báo cũng không biết ai gởi thơ lại xin đăng báo đó; vì thơ không cần ký tên, miễn có để một con cò theo bao mà đền công là đủ. Hai người có tình ý riêng cứ xem báo, về khoản Tiểu Thơ-Tín thì thấy - chẳng cần cậy ai đem thơ từ qua lại cho lậu hay là nhắn nhe cho ai nghe lọt. Dầu đến việc làm ăn cũng dùng tiểu Thơ-Tín mà nói chuyện được. Giao kết Câu chuyện nói không quá 10 tiếng. Tên họ kể làm một tiếng. Vậy từ đây, trong độc-giả chư tôn ai muốn dùng tiểu Thơ-Tín mà thông tin tức nhau, cứ việc gởi ngay đến M. Lê-hoàng-Mưu Chủ-bút, đừng quên gởi theo một con Cò.

***

T. V. M. — Việc ruột thịt và Bậu-bạn đó đà hiểu rõ? khá lưu tâm cho lắm.
A. R. Tôi có đến Thủ-đức, không có.
Q. P. Trước khi về, xin đến tôi nói chuyện.
F. V. T. Có thơ Cainhum gởi, bảo tôi về.
S. H. U. Trưa mai có người đem đến cho.
T. T. M. Có người nghiêng tai, giữ lấy.
K. N. O. Đêm mai đi coi hát Xiếc.
E. V. T. Tối nay, tôi ngừng xe đợi tại cầu K. H.
G. H. I. Đừng chờ tôi, mắc đi Cholon.
Đ. C. A. Xe chiều có x. x. tới, rước nó.
H. V. Đừng nói chi với y, nó giả ý.
Q. R. S. Chớ tin Đ. mà mắc, nó không trung tín.
A. I. Y. Tôi có biểu đem gói khăn đến rồi.
U. T. Tôi lấy làm buồn đến phòng ba lần không gặp mặt.
T. H. Đêm nay đợi tôi tại Hôtel de France.
M. Z. Mai tôi đi Vinhlong, ba ngày mới về.
M. N. Chẳng phụ tình tri ngộ.
P. V. Thâm cảm nghĩa ân xưa.

***

Kể từ đây hàng đọc báo L. T. T. V. đặng phép gởi Tiểu-thơ-tín xin đăng, khỏi gởi theo một con « CÒ » đền công như lời dặn trên.

Ai muốn gởi lời kín tỏ cùng ai cứ gởi ngay đến xin đăng giùm, miễn đừng tỏ lời gì bất nhã.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

Ký giữ ông TÙNG

Ruelle Garros

Tôi có tiếp được bài luận của ông, lời lẽ đáng khen, tôi cũng muốn đăng báo nhưng.

Bài ấy chẳng phải là phi-lý nên không đăng báo, xin ông chớ nghĩ như thế, Bổn-quán tổng-lý có đọc bài ấy, ngài cũng có để lời tặng về lý tưởng.

Nói ít ông biết nhiều.

Trần-văn-CHIM

TIỂU-THUYẾT MỚI

CHUYỆN BẾP-BẦY

Hồi thứ V

ĐƯỢC KỲ-NAM

(tiếp theo)

Sau khi Kỳ-Tâm giết được con rắn. Cứu cho Kỳ-Chi thoát khỏi chỗ nguy, thì cả hai anh em lại chăm lo về con cọp đang thừa lúc nguy sắp nhảy xuống trên kia. Đợi đã lâu, không thấy ảnh-hưởng gì con cọp nữa, Kỳ-Chi mới bảo Kỳ-Tâm rằng: Anh em mình thoát khỏi cái nguy rồi, chớ có dại mà lo nó xuống nữa. Anh đoán chắc chắn là nó không cần theo anh em mình nữa, vì nó đã sẵn có mồi ngon rồi.

Anh em giải được lòng lo, bèn nhìn lại con rắn, thì ra một con trăn-mun cũng khá, cái mình còn vấn chặt vào nhánh cây, còn cái đầu thì vật-vả vật-vẹo như không có trí khôn nữa. Kỳ-Tâm biết là con trăn tất phải chết, trỏ cho Kỳ-Chi biết sơ lược mà thôi, rồi hai anh em lại nghĩ kế ra cho khỏi hố ấy. Trông trước trông sau không có lối, đi, bụng đói, miệng khát, mặt trời đã xế những con sên và những con mòng ở đâu trong lá trong cây bò đến vô-số, rựt con nầy thì con khác bám vào da; gỡ con nầy thì con khác đeo, ghê gớm quá đỗi! Trông lại cái áo quần trắng lỗ đỗ toàn những vết máu sên cắn chảy ra đỏ lòm.

Kỳ-Chi lấy làm uất tức, bèn hỏi Kỳ-Tâm có chước gì mà thoát khỏi cái khổ nầy không, nếu trong vài giờ nữa mà tìm không ra lối lên thì dầu có tránh khỏi cọp ăn, nhưng cứ ở đây thì sên cắn cũng đủ chết? Kỳ-Tâm nói: Kế lên thì chưa nghĩ ra nhưng em khát nước quá, nghe phía sau nầy có tiếng nước chảy để em gắng ra kiếm uống vài hớp cho đỡ hơi, rồi hãy hay. Liền lấy rựa xô cắt những dây nhợ, rồi rúc đi tìm. Quả tìm được một cái mạch nước nho-nhỏ róc rách nhấp-nhánh chảy leo trong mấy hòn đá dựng. Kỳ-Tâm cúi đầu xuống dưới chỗ giọt nước chảy và hả họng ra uống được mươi hớp, nghe trong mình đã khỏe bèn theo ngọn nước mà trông lên trên cao thấy sườn đá nguy nga có nhiều chỗ hè hũng và nứt-nẻ. Nghĩ thầm có thể ra sức bám cho giỏi thì nương đó mà lên được chăng. Bèn gọi anh đến xem để liệu thế.

Kỳ-Chi đến thấy có phương lên được, lấy làm mừng liền vội vàng bỏ buộc dao rựa và cơm đeo chặt vào lưng rồi bám mà leo lên. Gay go nguy-ngập không biết ngần nào, gần nửa giờ mới lên khỏi hố.

Mừng rỡ xiết bao! Anh em trông nhau vui vẻ trò chuyện một vài câu thấy ác vàng đã khuất núi, chim, vượn đã hú gọi nhau về ổ. Lúc bấy giờ hai anh em cũng đi kiếm cho ra một gốc cây nào có thể vững vàng khá gởi lưng vào để nghỉ tạm một đêm. Vạch cây rẽ lá một hồi lâu tìm được một gốc cây có hai ba cái nanh rất vững, bèn leo lên kiếm nhánh có thể ngồi dựa được và kiếm sợi dây cho bền để phòng khi gần ngủ mà cột lưng vào cây cho khỏi ngã. Mở cơm ra ăn xong, trời vừa tối, không chuyện trò gì nữa. Cả hai anh em buộc lưng vào cây, ngáy một giấc say cho đến sáng. Thức dậy thấy vô sự bèn mở cơm ra ăn nữa rồi xuống đi.

Nhân hôm qua khi ở dưới hố lên đã quên cả phương-hướng lại bôn ba đi kiếm chỗ ngủ, trong trí chẳng định tính chi cả, đến khi thức dậy mặt trời hôm ấy lại bị mây ám cho nên Kỳ-Tâm và Kỳ-Chi chẳng nhớ phương-hướng nào mà về nữa. Vợ vẫn ở trong lối rừng xanh như con muỗi lạc vào vày tơ. Tuy vậy mà cũng là thường, vì sự lạc đường của người đi rừng không có lạ chi mấy.

Đang đi bỗng nghe hương-trầm ở đâu ngào ngạt cả mũi. Hai anh em sấn bước đến, vừa trông thấy đàng trước có một chỗ cây lá vàng úa cả, phía trên rồng, trông thấy da trời, (người đi vào rừng ít khi trông thấy mặt trời, vì chỗ nào cũng cây lá bịt bùng cả.)

VĂN-PHONG.

(Còn nữa)

SỞ DƯỠNG-ĐƯỜNG

nội ngoại khoa của quan y khoa tấn-sĩ LÊ-QUANG-TRINH, môn bài 46, Quai Testard (Boulevard Tổng-đốc-Phương) Cholon, ngang bến xe-hơi đậu

1° Có quan Lương-y BIGO khán bịnh con mắt, đau cổ, lỗ mũi và lỗ tai, ngày thứ hai, thứ tư và thứ sáu từ tám giờ rưỡi đến mười giờ sớm mai.

2° Có quan Lương-y LOUVAU đến trồng răn, nhổ răn và khán các bịnh đau miệng đau bao tử và đau ruột, ngày thứ ba, thứ năm và thứ bảy, từ tám giờ rưỡi đến mười giờ sớm mơi.

3° Có quan Lương-y LÊ QUANG-TRINH, là Đốc sự sở dưỡng đường nầy trị chung các chứng bịnh, rước và coi khách mạch mỗi ngày.

1° *Tại nhà tư của ngài* (ở đường Charles Thomson, sau nhà mái-chín Dảnh Cholon) sớm mơi; từ tám giờ tới chín giờ rưỡi.

Chiều: từ hai giờ tới ba giờ rưỡi.

2° *Tại nhà Dưỡng-đường* (Đường Tổng Đốc Phương, Cholon); sớm mơi; từ chín giờ rưỡi tới mười một giờ rưỡi.

Chiều: từ ba giờ rưỡi đến năm giờ rưỡi

Có phòng sạch sẽ cho bịnh nằm.

Có người điều dưỡng (infirmier diplômé) có cô mụ (sage femme diplômée), và có thông-ngôn tiếng tây, tiếng Annam và tiếng khách trú ở thường xuyên tại sở dưỡng-đường nầy.

Giá tiền là bốn hay năm đồng bạc một ngày, tùy theo hạng, kể hết tiền ăn uống, thuốc men và tiền phòng.

Đồ tốt mà giá rẻ

Hãng COMPTOIR COCHINCHINOIS, mới lập ở đường Carabelli môn bài số 8 và 10, Saigon, (sau hông nhà hàng Caffort và Giuntoli) có bán đủ các *thứ rượu tây, đồ hộp, bánh hộp, savon, bonbons, fromage, dầu thơm, sữa vân vân*; nói tắt một lời là có bán đủ các thứ *vật thực và đồ dùng của mọi người hằng ngày.*

Vì hãng nầy mua đồ tại chỗ làm bên Tây nên giá bán rất rẻ, mà đồ lại tốt tinh hảo. Ai muốn mua sỉ về bán lại thì chắc có lời nhiều, còn mua lẻ thì cũng tính giá phải chăng. Xin chư tôn niệm tình chiếu cố, bổn-hiệu rất cảm ơn.

HUỲNH-VANG kính lời cho Lục-châu hay rằng kể từ 1er Septembre nầy người chẳng còn lo chi về việc trong hãng Comptoir Cochinchinois nữa.

OAN KIA THEO MÃI

Truyện nầy đã xuất bản thêm cuốn thứ tư và thứ năm, còn thứ sáu đang in, để bán tại nhà in J. VIẾT đàng d'Ormay Saigon. Độc-giả muốn mua vui, xin do nơi nhà in J. VIẾT gởi cho.

Trăm năm không phai

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Số 72, Boulevard de la Somme

(NGANG GARE XE LỬA GIỮA CHỢ CŨ)

SAIGON

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng-cấp đấu xảo Hanoi; mới năm rồi dự cuộc Đấu-xảo thành Marseille lại được hưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin gởi hình chụp tới hoặc viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá cả các nghĩa phân minh

HÃNG

Comptoir industriel et électro-mécanique

D'EXTRÊME-ORIENT

44 bis, Rue LAGRANDIÈRE, 44 bis

SAIGON

Thùng thơ 227 — Dây thép nói 412

ĐIỆN-KHÍ	MÁY-MÓC
Di-na-mô và Alternateur.	Mô-tơ à vapeur fixe et demi-fixe.
Génératrices polymorphiques.	Mô-tơ chạy bằng khí.
Groupes con ertisseurs et transformateurs	Mô-tơ chạy bằng dầu xăn và bằng dầu nặng.
Groupes électrogènes và hàm điện.	Mô-tơ diesel và semi diesel.
Mô-tơ chạy-hoài hay là lắt lâu mới chạy	Bơm-nước centrifuges.
Máy-móc điện.	Các món khí-dụng công nghệ.
Equipements des centrales.	Dụng nhà máy.

Ai muốn xin họa-đồ có định giá không ăn tiền cũng được

PACHOD Frères & Cie Lyon

NHÀ CHỤP HÌNH

NADAL

118 và 120, đường Catinat.— Saigon

Mới tiếp đặng máy chụp hình hiệu GAUMONT 6×13, *kiến, giấy* và *các vật liệu* để dùng chụp hình hiệu:

GUILLEMINOT, LUMIÈRE, AS DE TREFLE, *giấy* SELTONA.

Có đủ đồ phụ tùng theo máy chụp hình như, chưng cây, thao rửa kiến, đồ đựng nước thuốc, ly vân vân..

HỌA HÌNH RA LỚN — VÔ KHUÔNG

Có để sẵng một phòng lãnh rửa kiến cho các người chụp hình chơi riêng cho người nào muốn rửa kiến hoặc vô hình, hay là sửa soạn máy — tùy thích.

Đồ nhuộm hiệu

L'idéale, Kabiloxine

Nhuộm một mình cũng đặng và bất kể là vải gì.

ĐỒ MỚI QUA

Madame JUD về Tây có mua qua, để bán: Nhung, áo rửa tội, vớ nhỏ, mão mũ, áo thung nón rơm và nón da cho con nít. Hàng SA TEN và nhung để may áo đờn-bà.

Madame L. JUD

61, Rue d'Espagne — SAIGON

CÁO BẠCH

Nhà hàng hiệu « NAM-KIN » ở đường *Lefèbvre 11 et 13*, tôi đã mướn lại rồi.

Kể từ ngày *14 Septembre* mở cửa buôn bán luôn luôn.

Những người nấu ăn ròng là người khi trước có nấu cho nhà hàng *Ollivier*, thiện nghệ; nên quí ông quí bà có tiệc dầu sẵn, dầu xa, hoặc ít, hoặc nhiều, tôi cũng đam lãnh và sẽ rang làm cho toàn vẹn.

Có thợ riêng làm các thứ bánh mỗi ngày; qui ông qui bà muốn đặt thứ bánh nào cũng có và bất kỳ là bao nhiêu tùy thích.

Nhà hàng « NAM-KIN » mở bán luôn cả ngày.

Có phòng ăn riêng cho qui khách muốn đặt đồ ăn theo ý mình *(menu spécial)*.

Trước cửa nhà hàng có dán tờ thông báo hằng ngày của phòng thương-mãi nói về giá bạc giá lúa, hàng hóa nhập cảng xuất cảng, vân vân.

Có đủ đủ các thứ nhạc trình tùy ý qui khách xem chơi.

SIMON GẤM,

Directeur du Restaurant « NAM-KIN »

MỚI LẬP TẠI CHOLON

Rue des Marins, N° 133

Hué-viên-tửu-lầu đi xuống một chút

MỘT CĂNG NHÀ GIẤY ĐỀ HIỆU LÀ

LA CONSTRUCTION MODERNE

Plans et devis pour habitations et Usines

Prêts sur constructions

Để lo việc cất nhà cùng là phố xá theo kiểu kim thời và cho vay thế bằng khoán,

Bao vẽ họa đồ đủ kiểu, đo ranh đất, đóng mọc về việc nhà đất và cất nhà.

Lo về cho vay thế nhà đất, phố xá hay là ruộng: Bao bọc thêm đặng cất nhà cửa, tân khậu vân vân... Cách trả bạc cũng dễ. Thế từ 3, 5, 8 hay là 10 năm cũng được. Bạc lời nhẹ.

Bao vẽ họa đồ nhà máy và lãnh mua các thứ máy lớn hay là nhỏ. Bao máy để tưới ruộng hiệu « MOTO-POMPES » tưới mấy mẫu cũng được, đặng dùng trong mùa hạn làm thêm một mùa. Cách trả bạc mua máy cũng dễ tiện.

Nhà giấy nầy lập ra để giúp ích cho các vị nông-gia và điền chủ chẳng những ở tại Cholon — Saigon mà thôi, còn lo luôn khắp trong lục tỉnh và Cao-mên (Cambodge)

Ấy vậy vị nào có cần dùng đều chi, xin mời đến mà thương nghị.

Sau sẽ lập thêm nhà giấy tại Mytho, Cantho và Pnom-Penh.

Hiện giờ nhà giấy nầy ở Cholon, rue des Marins N° 133.

TẠI HÃNG CHÁNH

Hiệu là BOY LANDRY ở Saigon, số 17 place du Théâtre (ngang hông nhà hát tây) có bán đủ các thứ *rượu tây (rượu chác thứ thường dùng thứ thiệt tốt)* các thứ *rượu bổ khỏe* và đủ các thứ *vật thực*.

Một mình hãng nầy làm Đại-Lý cho thuốc điếu hiệu JOB là một thứ thuốc điếu ai cũng ưa hút vì mùi nó thơm lại không khô cổ.

Xin viết thơ cho hãng mà hỏi giá cả các món hàng hóa, thơ viết bằng chữ Quốc-ngữ cũng đặng thì hãng sẽ hồi âm cho chư tôn lập tức.

Vị nào ở Lục-châu lên Saigon mua đồ xin mời đến hãng xem hàng hóa, hãng rất vui lòng tiếp rước

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris về

KHÁNH-KÝ VÀ CÔNG-TY

54, ĐƯỜNG BÔ-NA *(Boulevard Bonnard)*, SAIGON.

Dây thép nói số 416 — Dây thép đề tên Khánh ký, Saigon

Lãnh rửa kiến và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đủ sắc, hình vẽ bằng mực tàu; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rõ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán đồ để dùng chụp hình; Rửa hình và rửa kiến rất khéo và rất giống. — Ở tiệm có sẵng các kiểu khuôn. — Có bán sơn-thủy bằng mực, bằng dầu, đủ các màu; Vẽ sẵng hoặc vẽ theo ý qui khách đặt, khi đồng bang muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lục tỉnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi thơ hay đánh dây thép chỉ chỗ ở cho rành thợ sẽ đến tại nhà.

Cholon, đường Cây-mai, n° 33.

Téléphone, N° 682

PHÒNG LÀM VIỆC

ÔNG VAREILLES

LẪM-SANH TẠI THÀNH PARIS

Ông VAREILLES giúp các việc tụng-sự, các việc tương-phân gia sản, làm những tờ giao-kèo, hiệp-đồng, văn-khế v. v. Giúp các việc nha-môn và việc thương-vụ.

Lãnh các việc đòi nợ.

Giúp các việc mua bán, hoặc thế cầm điền-thổ, phố-xá.

Giúp các việc thương-vụ.

Giúp các việc thuộc sở Thương-chánh.

Giúp các cuộc thương-vụ lai vãng các nơi Lục-tỉnh bên Pháp-quốc và các nơi Ngoại-quốc.

Ông VAREILLES ở tại xứ Nam-kỳ đã lâu, thiên hạ điều biết danh, người sẽ hết lòng giúp việc chẳng luận giá cả đa thiểu. Chư qui vị nào có việc xin chịu khó đến tại phòng việc ở Cholon đường Cây-mai môn bài số 33, ông VAREILLES sẽ hân hạnh mà tiếp rước và sẽ hết lòng lo cho được việc.

Đồ cần, đồ thêu và hoa-ly

BÁN TẠI TIỆM

TRẦN-QUANG-NGHIÊM

đường d'Espagne số 200 (góc Chợ-mới)

SAIGON

Giá rẻ.

Tiệm nầy trữ đủ các đồ cần dùng về việc đèn khí, như dây đèn, bóng đèn, quạt máy điện, bàn ủi điện v. v. và đủ các kiểu đèn thắp bằng dầu sáng và dầu lửa có măng sông và hàng tơ lụa Bắc-kỳ.

Bán sỉ và bán lẻ giá rẻ.